Ազգ
Azg

18 ՄԱՐՏ 1994 ՈՒՐԲԱԹ # 50 (553)

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԿԻՊՐՈՍԻ ԵՎ ՌՈՏԵՐԴԱՄԻ ԻՐ ՊԱՀԵՍՏՆԵՐԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ՀԵՏԵՎՅԱԼ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ

ՍԻԳԱՐԵՏՆԵՐ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔՆԵՐ, ԿԱՀՈՒՅՔ

ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱՎՈՎ ԵՎ ԻՆՔՆԱԹԻՌՈՎ ՈՒՂԻՂ ՀԱՄՑԵԱՏԻՐՈՋԸ

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD

LIMASSOL CENTRE,
BLOCK B, SUITE 307,
P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945

A STYLE

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS.

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Կնքվեց համաձայնագիր հայկական ատոմակայանի գործարկման մասին

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՄԱՐՏ, ՀԱԼԾ: Ռուսաստանի Դաշնության եւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունների միջեւ կնքվեց պայմանագիր հայկական ատոմակայանի ապակոնսերվացման եւ արդյունաբերական վերագործարկման մասին:

Համաձայն ստորագրված փաստաթղթի, կողմերը համատեղ կանցկացնեն հայկական ատոմակայանի հիմնական սարքավորումների հետազոտումները, կապակոնսերվացնեն ատոմակայանը եւ կվերականգնեն նրա հզորությունը մինչեւ նախագծային մակարդակը, իրականացնելով անվտանգության բարձրացման լրացուցիչ միջոցառումներ: Համատեղ են կատարվելու նաեւ գործարկման կարգաբերման աշխատանքները, շահագործման հանձնումը, ինչպես նաեւ օպերատիվ եւ նորոգող անձնակազմի պատրաստումը: Իր հերթին, ռուսաստանյան կողմը իրականացնում է հայկական ԱԷԿ-ի գործարկման նախապատրաստման ու արդյունաբերական շահագործման աշխատանքների ինժեներատեխնիկական ապահովումը, միջուկային վառելիքով մատակարարումը, աջակցություն է ցույց տալու հայկական ԱԷԿ-ի շահագործող կազմակերպության եւ միջուկային ու ռադիացիոն անվտանգության հսկողության մարմինների, Հայաստանում ատոմային էներգետիկայի կառավարման կազմակերպման կառուցվածքների, միջուկային նյութերի վերահսկման ու հաշվառման նորմատիվային հիմնավորման ստեղծման, նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի մշակման գործում:

Հայկական կողմը կնպաստի գործող ատոմակայանների անվտանգության Ռուսաստանի Դաշնությունում համաձայնեցված կանոններն ու նորմերը կիրառելի հայկական ԱԷԿ-ի ֆիզիկական պաշտպանության միջոցառումներ: Համաձայնագրում նախատեսված են նաեւ, որ կողմերը մասնագետներին չեն ներգրավի հայկական ԱԷԿ-ի ապակոնսերվացման եւ արդյունաբերական վերագործարկման ճոպանուղի համար համաձայնեցված ցանկով փոխադրվող ապրանքները, կապահովեն ԱԷԿ-ում աշխատելու համար մասնագետների եւ նրանց ընտանիքների անարգել տեղափոխումը: Հայկական կողմը երաշխավորում է, որ իր ստացած բեռնվի միջուկային նյութերը, ինչպես նաեւ դրանց օգտագործման հետեւանքով արտադրված միջուկային եւ ոչ միջուկային հատուկ նյութերը, կայանքները ու սարքավորումները չեն օգտագործվի միջուկային զենքի եւ այլ միջուկային պայթուցիկ կառուցվածքների արտադրության կամ որեւէ ռազմական նպատակի համար:

Համաձայնագրի կատարման իրավասու մարմիններն են Ռուսաստանի Դաշնության ատոմային էներգետիկայի նախարարությունը եւ միջուկային ու ռադիացիոն անվտանգության Ռուսաստանի Դաշնության հսկողությունը, ՀՀ էներգետիկայի եւ վառելիքի նախարարությունը եւ ՀՀ կառավարությանն առընթեր ատոմային էներգիայի պետական հսկողության վարչությունը:

Համաձայնագիրը ստորագրեցին ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը եւ ՌԴ-ի առաջին փոխվարչապետ Օլեգ Սոսկովեցը: Ստորագրության պաշտոնական արարողությանը մասնակցում էին ՀՀ փոխվարչապետ Վիգեն Չիտեչյանը, ՀՀ ԳԽ նախագահության անդամ Էդուարդ Եգորյանը, ՌԴ-ում Հայաստանի դեսպան Ֆելիքս Մամիկոնյանը, պաշտոնական այլ անձինք: Փաստաթղթի ստորագրումից հետո, պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Հրանտ Բագրատյանը ու Օլեգ Սոսկովեցը բարձր գնահատեցին համաձայնագրի նշանակությունը ԱՊՀ-ի երկրների եւ մասնավորապես Հայաստանի ու Ռուսաստանի տնտեսական կապերի ամրապնդման եւ ընդլայնման գործում: Իսկ ՀՀ վարչապետը ձեռք բերված պայմանավորվածությունը բնորոշեց իբրեւ լուրջ քայլ: Հայաստանի էներգետիկ խնդիրների սկզբունքային լուծման ճանապարհին են:

ՍԱՀՄԱՆ

Այց սահմանապահ ջոկատ

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՄԱՐՏ, ՀԱԼԾ: Փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանն այցելեց Հայաստանում տեղակայված Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի ջոկատներից մեկը: Նա ծանոթացավ ջոկատի առօրյային, զինծառայողների ծառայողական ու կենցաղային պայմաններին, նրանց երեխաների ուսումնական գործի դրվածքին, հետաքրքրվեց ջոկատի տեխնիկական ու նյութական ապահովվածությամբ: Ջոկատի սպայական կազմի ու ծառայողների հետ ունեցած հանդիպման ժամանակ ՀՀ փոխնախագահն ընդգծեց այն կարեւորությունը, որ տրվում է Հայաստանում տեղակայված ՌԴ սահմանապահ զորքերի կողմից սահմանի պահպանությանը, նշելով, որ նրանք, պահպանելով Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը, միաժամանակ հսկում են ԱՊՀ սահմանների անվտանգությունը, պաշտպանում են Հայաստանի եւ Ռուսաստանի շահերը: Ջոկատի հրամանատար, փոխգնդապետ Սերգեյ Կոլբինը հավաստիացրեց, որ սահմանապահները սրբորեն կկատարեն իրենց զինվորական պարտքը: Այնուհետեւ Գագիկ Հարությունյանը եղավ ուղեկալներից մեկում:

ԱՊՀ

ԱՊՀ նախարարների խորհրդի նիստ

ՄՈՍԿՎԱ, 16 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՆՈՎՈՍՏԻ: «ԱՊՀ խնդիրները մեր խնդիրներն են, եւ մենք պետք է դրանք լուծենք»: Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը նախագահողի իրավունքով այս խոսքերով դիմեց Մոսկվայում բացված ԱՊՀ արտգործնախարարների խորհրդի նիստի մասնակիցներին: Քննարկելով օրակարգը, որտեղ նրա բնորոշմամբ առկա են այնպիսի «կարեւոր հարցեր», ինչպիսիք են մարդու իրավունքները, սահմանների պաշտպանությունը, խաղաղարար գործունեությունը, Անդրեյ Կոզիրեւն ընդգծեց ջանքերի արգասավոր միավորման անհրաժեշտությունը: Ռուսաստանի նախարարն առանձին անդրադարձավ համաշխարհային ընկերակցության մեջ ԱՊՀ-ի դերին, կոչ արեց նպաստել դրա մեծացմանը, միջազգային հաստատությունների հետ ԱՊՀ համագործակցության զարգացմանը: Հանդիպմանն առաջին անգամ մասնակցում էր Վրաստանի արտգործնախարար Ա. Չիկվաիձեն:

«Էթնիկական եւ տարածքային հարցերի լուծումը ՄԱԿ-ում»: Մարտի 14-ին ԱՄՆ-ի պաշտպանության քարտուղար Ուիլյամ Պերրին Ջորջ Վաշինգտոնի համալսարանում ելույթ է ունեցել ԱՄՆ-Ռուսաստան հարաբերությունների շուրջ: Պատասխանելով այն հարցին, թե ինչպիսին լուծում է նա պատկերացնում ղարաբաղյան հակամարտության համար, Պերրին ասել է. «Մենք կարող ենք ազդել նախկին ԽՍՀՄ տարածքում տեղի ունեցող դեպքերի վրա, բայց չենք կարող վերահսկել դրանք: Իսկ երբ այս պատերազմի վրա հզոր ուժեր են, ինչպես ներկայումս Հայաստանում եւ Ադրբեջանում, մեր ունեցած ազդեցությունը ընդհանրապես շատ համեստ կարող է լինել: Մենք ավելի ներգրավված ենք այնպիսի մի դերով, որի համաշխարհային նման տարածքային: Էթնիկական հարցերը պետք է լուծվեն մի ջանքային մի մասից ՄԱԿ-ի կողմից, նրա ուղղությունների շրջանակներում: Երբ ցանկանում տեղակայվելիք խաղաղարար զորքերը, որոնք անպայման լինեն, պետք է վերահսկվեն ՄԱԿ-ի կողմից: Ռուսաստանի զորքերը նույնպես պետք է մաս կազմեն այդ խաղաղարար գործողությունների եւ ոչ թե գործեն առանձին: Սա անշուշտ հարցի կատարյալ լուծումը չէ, բայց ես առայժմ այլընտրանք կարող եմ ասել ԱՄՆ-ի ներկա դիրքորոշման մասին»:

ՏԱՐԱԾՔ

Նավթը վառվում է Բոսֆորից մինչեւ Քրդստան

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 17 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: Բոսֆորում նավթի լցանավի պայթյունից հետո Թուրքիայում ցնցել է նավթամուղի մի պայթյուն եւս, որը երկրի հարավ արեւելքում, Բաթման քաղաքի մոտ մարտի 13-ին կազմակերպել էին քուրդ պարտիզանները: Ամերիկյան թերթերի հաղորդումների համաձայն, պայթյունը շարքից հանել է 50 մլն դոլարի սարքավորումներ, ինչպես նաեւ հրդեհ է առաջացրել նավթաբազայում: Քրդերի վերջին գրոհի հետեւանքով դադարել են աշխատանքները Բաթման նահանգի 300 նավթահորերում: Մինչդեռ Բոսֆորում տեղի ունեցած վթարի պատճառով ավելի քան 100 նավեր են կուտակվել Սեւ եւ Մարմարա ծովերում, հաղորդել է «Լլոյդ» ապահովագրական ֆիրման: Միաժամանակ, փորձագետների պատճառով, Սեւ ծովում անգործության է մատնված Նովոռոսիյսկ նավահանգիստը, որի միջոցով այժմ կատարվում է նավթի արտահանումը Եվրոպա: Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Հիքմեթ Չեթինի կարծիքով, այս վթարից հետո Կենտրոնական Ասիայից Բոսֆորի միջոցով Արեւմուտք նավթ տեղափոխելու հարցը վերջնականապես փակվել է: «Մենք չենք կարող մեծական վտանգի ենթարկել 10 միլիոնանոց Ստամբուլը», հայտարարել է Հիքմեթ Չեթինը:

Քլինթոնն ու Ռաբինը Արաֆաթին հրավիրում են բանակցությունների

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 18 ՄԱՐՏ, WSJ: Սպիտակ տան Զվածեւ դահլիճում խոսակցելուց հետո, նախագահ Քլինթոնն ու վարչապետ Ռաբինը կոչ արեցին ՊԱԿ-ի նախագահ Արաֆաթին վերսկսելու խաղաղության բանակցությունները, սակայն խուսափեցին անվտանգության երաշխիքներ տալ պաղեստինցիներին, ինչը վերջիններիս նախապայմանն է: Իսրայելի վարչապետը հույս հայտնեց, որ կարելի կլինի խաղաղության պայմանագրեր ստորագրել նաեւ Սիրիայի, Հորդանանի եւ Լիբանանի հետ, այս տարի: Թեեւ Ռաբինը ոչինչ չասաց [illegible] մասին, թե արդյո՞ք Իսրայելը պատրաստ է Սիրիային վերադարձնելու Գոլանի բարձրավանդակը, սակայն [illegible], թե այդ երկրի հետ խաղաղություն հաստատել [illegible] «ցավագին որոշումներ»: Մյուս կողմից, Ար. [illegible] Գազայի հատվածում իսրայելական զոր[illegible] պաղեստինցի ցուցարարների վրա, սպանելով [illegible] եւ վիրավորելով մի քանի տասնյակ մարդկանց:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ադրբեջանը իր խոսքի տերը չէ

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը լրագրողներին հայտարարել է, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարների, ինչպես նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի զինվորական ներկայացուցչի Ռուսաստանի պաշտպանության նախա-

րարի միջնորդությամբ փետրվարի 18-ին Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագիրը չի ոտնահարում ոչ մի պետության իրավունքներն ու արժանապատվությունը եւ պետք է կատարվի: Սակայն ինքը բավարարված չէ համաձայնագրի կատարման ընթացքով, քանի որ կողմերից ոչ մեկը լրիվ ծավալով չի կատարում ստանձնած պարտավորությունները: Ավելի շատ պարտավորությունները չի կատարում ադրբեջանական կողմը: Նրա ասելով, Ադրբեջանի ղեկավարությունը դեմ է հակամարտության շրջան որպես անջատող ուժեր ռուսաստանյան զորքեր մտցնելուն, ինչը հնարավորություն կընձեռեր դրանց տեղաբաշխման վայրից 20-30 կմ հետ քաշել երկու կողմերի զորքերը: ■

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ադրբեջանցիները գնդակոծել են Յուսիֆջանլի գյուղի դիրքերը

ԱԼԱՅԱ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 17 ՄԱՐՏ: Չնայած ռազմաճակատային գծի որոշակի կայունացմանը, իրադրությունը ղարաբաղյան հակամարտության գոտում մնում է բարդ ու անկանխատեսելի: Աղդամի եւ Ֆիզուլու շրջաններում ռազմական հենակետերից կարճատեւ ընդմիջումից հետո շարունակվում են պարբերաբար գնդակոծվել Մարտունու, Աղդամի եւ Ֆիզուլու ղարաբաղյան պաշտպանական դիրքերը: Ինչպես տեղեկացրին ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից, մարտի 16-ի երեկոյան եւ 17-ի առավոտյան հակառակորդը խոշոր տրամաչափի գնդացիրներից եւ ծանրականներից գնդակոծել է Յուսիֆջանլի գյուղի ղարաբաղյան դիրքերը: Գրեթե միաժամանակ, զենքի տարբեր տեսակներից կարճատեւ հրետակոծության են ենթարկվել նաեւ Ֆիզուլու շրջանի ղարաբաղյան դիրքերը: Տուժածների մասին տեղեկություններ չեն ստացվել:

Բոլոր դեպքերում էլ ղարաբաղյան բանակի ստորաբաժանումները դիմել են պատասխան համարժեք գործողությունների: Իրադրությունը հանգիստ է մնում ռազմաճակատի հյուսիսային հատվածում, Մարտակերտի շրջանում, որտեղ նույնպես նշված ժամանակահատվածում փոփոխություններ չեն արձանագրվել: Ընդհանուր առմամբ հակամարտող կողմերը ձեռնպահ են մնում մարտական լայնածավալ գործողություններից, ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալների համաձայն, արեւելյան եւ հարավարեւելյան ռազմաճակատային գծի ամբողջ երկայնքով նկատվում են հակառակորդի կենդանի ուժի եւ մարտատեխնիկայի զգալի կուտակումներ: ԼՂՀ ռազմական փորձագետների կարծիքով չի բացառվում, որ մոտ ժամանակներս ադրբեջանական զորքերը նշված ուղղություններով անցնեն լայնածավալ հարձակման:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Տեղական

ԵՐԵՎԱՆ

Ադրբեջանն ու Թուրքիան ամեն ինչ անում են հայերին ու վրացիներին կռվեցնելու համար

Լեւոն Խաչատրյանը պարզաբանումներ է տալիս

ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Փետրվարի 25-ին «Նեզավիսիմայա գազետայում» տպագրված «Թբիլիսիում ստիպված կլինեն հաշվի նստել հայերի պահանջների հետ» հոդվածը մեծ աղմուկ էր հանել Վրաստանում: Հոդվածի հեղինակ Արմեն Խանբաբյանը անդրադարձել էր Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանի մամուլի ասուլիսին, որ բացի ասուլիսից, հոդվածագիրը տվել էր նաեւ իր մեկնաբանությունը:

Հոդվածի լույս տեսնելուց որոշ ժամանակ անց Վրաստանի արտգործնախարար Չիխվաիձեն է զանգահարել Հայաստանի արտգործնախարարին եւ հայտարարել, թե թյուրիմացություն է կատարվել, եւ ակնհայտորեն խեղաթյուրվել է ասուլիսի ժամանակ ասվածը: Այս փաստի մասին մարտի 15-ի երեկոյան հաղորդեց նաեւ «Ազատություն» ռադիոկայանի ռուսական «Լիբերթի լայֆ» ծրագիրը: Թբիլիսիի թղթակիցը հայտնեց, թե այդ հարցի շուրջ վրացական խորհրդարանում սկսվել են քննարկումներ, որոնց ընթացքում պարզաբանումներով հանդես է եկել Ալեքսանդր Չիխվաիձեն: Նա ընթերցել է Վահան Փափազյանի կողմից իրեն ուղարկված նամակը, որ մասնավորապես ասվում է, թե քայքայիչ ուժերը ցանկանում են պառակտում մտցնել երկու եղբայրական հանրապետությունների փոխհարաբերությունների մեջ: Վ. Փափազյանը հաստատել է նաեւ, թե ասուլիսում ինքը միայն ասել է, թե Վրաստանից Հայաստան գազի տարանցման գործում որոշակի բարդություններ կան, բայց վիճելի բոլոր հարցերը լուծվում են երկու հանրապետությունների համապատասխան գերատեսչությունների միջեւ բանակցությունների միջոցով: Քննարկումների ժամանակ նախկին վարչապետ Թենգիզ Սիգուան հարցրել է, թե ինչո՞ւ Վ. Փափազյանը բողոք չի ներկայացրել «Նեզավիսիմայա գազետային»: Չիխվաիձեն պատասխանել է, թե Հայաստանի արտգործնախարարը հեռախոսազրույցի ժամանակ հայտնել է, թե թերթի խմբագրությանը հերքել է: Սակայն Սիգուան հայտարարել է, թե փետրվարի 25-ից հետո լույս է տեսել թերթի 12 կամ 13 համար, բայց Փափազյանի բողոքը չի տպագրվել: Պատգամավորներից մի քանիսն էլ հայտնել են, թե միջազգային հավաքներից մեկում Հայաստանի պատվիրակությունը փորձել է մեղադրել Վրաստանին, որ վերջինս համարյա շրջափակել է Հայաստանը: Ի տարբերություն մի քանի բորբոքված պատգամավորների, Ազգային դեմոկրատական կուսակցությունը ներկայացնող Իրինա Սարիշվիլին հայտարարեց, թե նոր էթնիկական կոնֆլիկտ է ձեռնարկվում, որի հետեւանքները կարող են կործանել Վրաստանը: Նրան պաշտպանել է Ավանդապահների միության նախագահ Ակակի Ասաթիանին:

Ընդ որում, հակահայկական այդ ալիքին դեռ մարտի 10-ին անմիջապես արձագանքեց Վրաստանում Հայաստանի ժամանակավոր հավատարմատար Լեւոն Խաչատրյանը, որի հայտարարությունը տպագրվեց վրացական ռուսալեզու պարբերականում:

Ինչպես մեզ հայտնեց Լեւոն Խաչատրյանը, որը կարճատեւ արձակուրդային այցով գտնվում էր Երեւանում, այդ հայտարարությամբ նախ նշել է, որ Հայաստանի հասարակայնությունը անչափ վրդովված է նման հոդվածի հրապարակմամբ, որ այն թյուրիմացություն է եւ ողջ հոդվածը, սկսած վերնագրից եւ վերջացրած վերջին «մեջբերումներով», հնարանք է: Հայտարարության մեջ ասվել է նաեւ. «Սակայն, ցավոք, որոշ մարդիկ եւ Վրաստանում, եւ նրա սահմաններից դուրս առանց անգամ իսկ կասկածելու, հավատացել են այդ նյութում բերված «սենսացիոն» եզրահանգումների ճշմարտացիությանը»:

Հավատարմատարն այն կարծիքին է, որ իր հայտարարությունից հետո «հակահայկական ալիքը» որոշ չափով իջել է: Բայց քանի որ հարցը բարձրացվել էր Շեւարդնաձեի եւ Չիխվաիձեի ԱՄՆ-ում եղած ժամանակ, փաստորեն նրանց վերադարձից հետո կրկին այդ թեման արծարծվեց: Եւ Չիխվաիձեն էլ ստիպված պարզաբանումներ տվեց: Ու թեեւ Լեւոն Խաչատրյանը համոզված է, որ այնուամենայնիվ պետք չէ իրավիճակին դրամատիկ բնույթ հաղորդել, բայցեւայնպես, հավատացած է, որ այդ ամենը հրահրվում է երրորդ ուժերի կողմից:

«Ադրբեջանն ու Թուրքիան ամեն ինչ անում են, որպեսզի մեզ կռվեցնեն Վրաստանի հետ: Եւ վրացիների վրա այն ճնշումները, թե նրանք չպետք է թողնեն, որպեսզի իրենց տարածքով Հայաստան անցնեն նավթամբարներ եւ ռազմավարական նշանակության բեռներ, ավարտվում են ուղղակի շանտաժով, որ եթե Վրաստանը այդպիսի բեռներ թողնի, ապա կդադարեցնեն Վրաստանին էլեկտրաէներգիայի եւ մազութի մատակարարումը», ասաց հավատարմատարը:

Նրա կարծիքով, պայքար է գնում նաեւ նախկինում կառավարական կառույցներում աշխատած եւ այժմ դրանցից դուրս գտնվող այն վրացի գործիչների կողմից, որոնք ամեն կերպ ցանկանալով վարկաբեկել Վրաստանի իշխանություններին, շահարկում են հայ-վրացական հարաբերությունները:

Այս ողջ պատմության մեջ հետաքրքրական են նաեւ Ջավախքի շուրջ պտտվող լուրերը: Մասնավորապես, «Ազատության» Թբիլիսիի թղթակիցը նաեւ նշեց, թե այնտեղ իրավիճակը լարված է, իսկ հետո ինքը հերքեց, թե այդ լուրերը չեն հաստատվել:

Հավատարմատարի բնորոշմամբ, վերջին իրադարձությունների շարունակությունն էին մի քանի ամիս անընդհատ կրկնվող Աբխազիայում գործող հայկական գումարտակի մասին հետեւողականորեն տարվող հակահայ քարոզչությունը: Թեեւ հայկական կողմից շատ բան արվեց այդ լրատվության մեկուսացման համար, բանակցություններ ու հանդիպումներ տեղի ունեցան տարբեր մակարդակի մարդկանց հետ, բայց հակահայկական քարոզչությունը շարունակվեց: Դրանում նպաստեցին նաեւ Գալիի շրջանից Թբիլիսի եկող վրացի փախստականները:

Հայկական կողմին մեղադրում են այն հարցում, թե ինչու չեն չեզոքացնում այդ ջոկատը:

«Ես միշտ ասել եմ, — ասաց Լեւոն Խաչատրյանը, — որ երբ դեմ՝ վրացիներին, հաստատում եմ, թե Վրաստանում քաղաքացիական պատերազմ է, որ Աբխազիան Վրաստանի անբաժանելի մասն է, ապա շատ բնական է, որ այդ երկրում ապրող բնակչությունը կլինի եւ այս կողմում եւ այն»: Նրա ասելով, դա է հաստատում նաեւ այն փաստը, որ բազմաթիվ հայեր զոհվել են վրացական կողմից կռվելու ժամանակ:

Ի դեպ, «Նեզավիսիմայա գազետայի» թղթակիցը անդրադարձել է նաեւ Ջավախքի խնդրին, գրելով, թե երկու հարեւան երկրները կարող են ներքաշվել կոնֆլիկտի մեջ, եւ այդ դեպքում անխուսափելի է այսպես կոչված «Ջավախքի խնդրի» պայթյունը: Լեւոն Խաչատրյանը հաստատեց, թե իրոք մի քանի շաբաթ առաջ Ջավախքում հանրահավաքներ եղան, եւ դրանց ընթացքում ընդունվեցին փաստաթղթեր, որոնցում կային կոշտ ձեւակերպումներ եւ մի շարք քաղաքական հարցադրումներ: Մասնավորապես նշվել է վրացիների կողմից հայկական տների թալանի, Վրաստանի կողմից Հայաստանի շրջափակման մասին:

«Կարծում եմ, որ իրավիճակն իրոք այնքան էլ հանգիստ չէ Ջավախքում, եւ ես մեկնում եմ այնտեղ, հանդիպելու ժողովրդի ու ղեկավարության հետ», ասաց հավատարմատարը: Խոսելով Ջավախքում ծագած նոր հուզումների մասին, նա չբացառեց նաեւ, որ Հայաստանի ինչ-որ ուժերի կողմից նկատվում են հրահրման միտումներ: «Ոմանց թվում է, թե եկել է այդ հարցը բարձրացնելու ժամանակը, բայց ես համոզված եմ, որ նման իրավիճակում այդպիսի հարցի բարձրացումը անմտություն է», ասաց նա:

Եւ հետո, ոչ թե պետք է ձեւականորեն դատողություններ անել, այլ փորձել ուսումնասիրել, թե ինչով է բացատրվում հայերի նման վերաբերմունքը, ինչպիսի օբյեկտիվ պատճառներ կան, որոնք, օրինակ, ստիպեցին աբխազահայերից ոմանց միավորվել Աբխազիայի շուրջը: Ինչպես վկայում է հավատարմատարը, ի սկզբանե վրացական կողմը այնքան էլ լավ չվարվեց աբխազահայերի հետ:

Լեւոն Խաչատրյանը պնդում է, որ երկու հանրապետությունների ղեկավարությունների միջեւ այժմ կա փոխըմբռնում, եւ ոչ մի սուր խնդիր չկա, բայց հասարակ ժողովրդի եւ մանր չինովնիկների շրջանում հակահայկական տրամադրությունները պահպանվում են: Հավատարմատարի կարծիքով, դա է պատճառը նաեւ, որ այժմ հայ-վրացական հարաբերություններում որոշակի սառնություն կա: Դա պայմանավորված է նաեւ գազատարի եւ երկաթուղային կամրջի վերջին պայթեցումներով: Ի դեպ, [illegible]-չի պահակախումբը ձերբակալվել է 12 վրացի եւ 4 ադրբեջան[illegible] հետաքննությունը ընթացքի մեջ [illegible], բայց այն փաստը, որ նրանք դեպքի օրն այնտեղ չեն եղել, եւ դա [illegible] է այն պահին, երբ այդ երկաթուղով Հայաստան էին բերվում կարեւոր բեռներ, վկայում է կազմակերպված պայթեցման մասին:

«Եթե մենք չկազմակերպեինք մեքենաներով ցորենի ներկրում, ապա չենք պատկերացնում, թե ինչ կլիներ Երեւանում», ասաց հավատարմատարը:

Այնպես որ, Վրաստանում կատարվող բոլոր դեպքերը կապված են մեկը մյուսի հետ:

«Մեզ պետք է, որ ուրիշների ձեռքին խաղալիք չդառնանք: Մեզ համառորեն մղում են դրան», հայտարարեց Լեւոն Խաչատրյանը:

Եւ որպես այդ խոսքին մի հաստատում եւս, նշենք, որ վերջերս ադրբեջանական խորհրդարանում ասվել է, որ Վահան Փափազյանն իբր հայտարարել է, թե Հայաստանի կողմից Վրաստանին տրվող բարեկամական գազի փոխարեն պետք է վերցնել Ջավախքը: Այսքանից հետո ավելի պարզ է դառնում, թե ովքեր են փորձում կռվեցնել երկու հարեւան ժողովուրդներին:

ՏԱՐԱԾՔ

Ռուսաստանցիներն ու ղարաբաղցիները ընդհանուր շահեր ունեն

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 17 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐԿ: Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի, որպես տարածաշրջանում ավանդական դաշնակիցների, ավելի սերտ մերձեցման անհրաժեշտությունը նշեցին Ստեփանակերտում կայացած մամուլի ասուլիսում Ռուսաստանի Ազգային հանրապետական կուսակցության այստեղ գտնվող պատվիրակության անդամները: Պատվիրակությունը գլխավորում էր կուսակցության նախագահ, Պետդումայի պատգամավոր Նիկոլայ Լիսենկոն: Նրանց կարծիքով, ռուսաստանցիներն ու ղարաբաղցիներն ընդհանուր շահեր ունեն: Պատվիրակությունը հանդիպել է ԼՂՀ ղեկավարության հետ: Զրույցի ընթացքում շոշափվել են Ռուսաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի ներկայիս քաղաքական իրադրությունը, տարածաշրջանում հակամարտության կարգավորման ուղիներին վերաբերող հարցեր, քննարկվել են Լեռնային Ղարաբաղի խորհրդարանի եւ Ռուսաստանի Դումայի միջեւ կապերի հաստատման հնարավորությունները:

Կարսի նահանգապետը Գյումրիում

Մարտի 17-ի կեսօրին Գյումրի այցելեց Կարսի նահանգապետը, որը հանդիպեց եւ կարճատեւ զրույց ունեցավ Շիրակի գոտում ՀՀ կառավարության լիազոր ներկայացուցիչ Անդրանիկ Քոչարյանի հետ: Ցավոք, նախապես հրավիրված լրագրողներին ավելին իմանալու հնարավորություն չտրվեց: Վերջին պահին հաջողված միակ հարցին՝ կապված այցի նպատակի հետ, պարոն նահանգապետը պատասխանեց, որ այն ճանաչողական բնույթի էր:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Իսկ օրենքի խախտման հարցը ԳԽ-ում «փակ է»

Մարտի 14-ին Հայաստանի Կենտրոնական բանկի նախագահ Բագրատ Ասատրյանը հայտարարել էր, թե վալյուտայով կատարվող առեւտրի որոշ բնագավառում այսօր ամենամեծ հանցանքն է: Մինչդեռ գաղտնիք չէ, որ հանրապետությունում մասնավոր առեւտրի մի զգալի մասը, իսկ քիչ թե շատ արժեքավոր ապրանքները գրեթե բացառապես տոլարով վաճառվում են տարադրամով: Իսկ նրանք, ովքեր ստիպված են իրենց ապրանքը վաճառել հայկական դրամով, վերջինիս արժեզրկումից խուսափելու նպատակով ստիպված են առավոտից մինչեւ երեկո դոլար գնել Երեւանի փողոցներում կամ ամեն քայլափոխի հանդիպող փոխանակային կետերում: Ինչ նկատի ուներ Կենտրոնական բանկի նախագահը վալյուտայով կատարվող առեւտուրը ծանրագույն հանցանք համարելով, եւ արդյո՞ք դրա դեմ պայքարելու իրական մեխանիզմներ կան: Վերջին հաշվով, թեեւ օրական մի քանի անգամ ոստիկանները գրոհում են «դոլարի շուկան», դրանից ոչ շուկան է վերանում, ոչ դոլար առնող-վաճառողներն են նվազում: Նման սանիտարական «գրոհներից» շահում են թերեւս միայն տրանսպորտային ամենամատչելի միջոցները՝ փոխանակային կետերի վերածված դրամափոխները, որոնց հաճախորդների թիվը գրոհներից հետո կտրուկ ավելանում է:

Ըստ պրն. Ասատրյանի, մինչեւ իր բանկի նախագահ նշանակվելը փոխանակային կետեր բացելու իրավունք տրվել է ում ասես: Եւ քանի որ «դոլարի շուկան» փաստորեն պետությունից եկամուտները թաքցնելու շատ լավ ձեւ է, ուստի դեռեւս 4 ամիս առաջ Գերագույն խորհրդում քննարկվել է այս առնչությամբ օրենքները խստացնելու հարցը, եւ համապատասխան հանձնաժողովին հանձնարարվել է 2 շաբաթվա ընթացքում վերջնական տեսքի բերել այն, սակայն առ այսօր հարցը «փակ» է: Եւ այսպես ժամանակին լիցենզիաներ տրվել են ում պատահի: Իսկ պրն. Ասատրյանի բանկի նախագահ նշանակվելուց հետո որեւէ մեկից հետ վերցվե՞լ է այդ թույլտվությունը: «Ոչ, չի վերցվել», պատասխանում է պրն. Ասատրյանը պատճառաբանելով, թե պարզապես ժամանակ չի եղել, եւ ավելացնելով, թե այդ ասպարեզում կարգուկանոն հաստատելը շաբաթների խնդիր է:

Ա. Բ.

ԳՅՈՒՂ

«Աշխարհից կտրված ենք ապրում»

Այսպես հուսահատ մի նամակ է ուղարկել խմբագրությանը Տաշիրի շրջանի Այգեձոր գյուղի Իսրայել Չանգլյանը:

«Մեր գյուղը մեծ է՝ ավելի քան 800 բնակիչ: Իսկ հարեւան Չինարինը՝ մի 400 բնակիչ: Մեր մարդիկ արդեն չորրորդ տարին է, ինչ Երեւանի հեռուստահաղորդումները չենք լսում, չենք դիտում: Ոնց որ մենք Հայաստանի մի մասը չլինենք: Թերթեր, ամսագրեր չենք ստանում, գրում է նա: Ոչ բաժանորդագրում են, ոչ բերում: Միայն մեկ-մեկ վերավաճառողներն են բերք բերում եւ ծխողներին վաճառում: Լրատվական ոչ մի աղբյուր չունենք: Մեկ-մեկ գիշերվա ժամերին էլեկտրաէներգիա էին տալիս: Գործում էին ռադիոները, հեռախոսները: Դրանից էլ զրկվեցինք: Եղած հոսանքը տալիս են աղացներին, որ ցորեն աղան եւ սովի չմատնվենք: Եվ հացի, եւ հոգեւոր սով է, հավատի ու հույսի սով:

Միայն չափազանցված լուրերն են շատ եւ սահմանային կրակոցները»:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ /581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ /562863
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդվում է ՍԱՆ «ԱՐՄԻՆԱՌ» ԱՄԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7 8852 281425,
Ֆաքս 7 8852 285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

Օրվա շունչ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հյուսիսային Օսիայի ԳԽ նախագահության հայտարարությունը

ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Հյուսիսային Օսիայի ԳԽ նախագահությունը զանգվածային լրատվության միջոցների համար տարածել է հայտարարություն, որտեղ մասնավորապես ասվում է. «Օս-ինգուշական հակամարտության գոտում տիրող իրավիճակի հարցը Դաշնակցային ժողովի Դաշնության խորհրդում քննարկելու հաղորդումը եւ Հյուսիսային Օսիայի Հանրապետության ամբողջ տարածքում դաշնակցային կառավարում ու արտակարգ դրություն մտցնելու որոշ պատգամավորների առաջարկությունը խիստ զայրացրել է հանրապետության ղեկավարությանն ու ժողովրդին։ Մենք նմանօրինակ առաջարկությունները գնահատում ենք որպես կոպիտ միջամտություն Հյուսիսային Օսիայի ներքին գործերին։ Դրանց իրականացումն անխուսափելիորեն կհանգեցնի ... կդարձնի երկու հանրապետությունների ժողովուրդների հարաբերությունների հետագա խաղաղ կարգավորումը եւ ի չիք կդարձնի Ռուսաստանի ղեկավարության ու ժամանակավոր վարչակազմի կատարած խաղաղարար աշխատանքը։ Ավելին, մենք այդ հայտարարությունը համարում ենք Հյուսիսային Կովկասում մեծական պատերազմի հրահրման և տարբերակով ազգային տարածքային խաղաքուղը խաղարկելու որոշակի ուժերի փորձ։

Այսօր, ըստ էության, կրկնվում է ողբերգական դեպքերին նախորդած այն իրավիճակը, որն անխուսափելիորեն կհանգեցնի ոչ միայն Հյուսիսային Օսիայի ու Ինգուշիայի ժողովուրդների, այլեւ Ռուսաստանի ամբողջ հարավի ժողովուրդների նոր զինված բախման»։

Ալիեւը կայցելի Վրաստան

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ։ Բաքվում Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ Վրաստանի արտգործնախարար Ալեքսանդր Չիկվաիձեի հանդիպման ժամանակ արծարծվել է Անդրկովկասում հակամարտությունների կարգավորման համար Ադրբեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի եւ Ռուսաստանի ջանքերը միավորող Խաղաղության հանդիպման նախապատրաստման հարցը։ Ինչպես հաղորդում է Մոսկվայում հրատարակվող «Վրաստան. Իրադարձություններ. Մարդիկ» թերթը, Ադրբեջանի նախագահը ընդունել է Վրաստան այցելելու Էդուարդ Շեւարդնաձեի հրավերը։

Անթույլատրելի միջամտություն

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՍԱ ՊՐԵՍ ՍՆԱՐՔ։ Մարտի 16-ին կայացած մամլո ասուլիսում «Պենտհաուս» հանդեսի ռուսական հրատարակության 20-ամյա ֆոտոմոդել Կատյա Կորոլյովան «Մոսկովսկի կոմսոմոլեց» թերթի վերջին հրապարակումներից մեկն անվանեց անթույլատրելի միջամտություն անձնական կյանքին։ Թերթը հաղորդել է Տնտեսական ազատություն կուսակցության ղեկավար Կոնստանտին Բորովոյի հետ Կատյայի մտերմական հարաբերությունների մասին եւ հրապարակել նրանց լուսանկարն ընդունելություններից մեկի ժամանակ։ Ֆոտոմոդելը հայտարարեց, թե ինքը մտադիր չէ դատի տալ լրագրողներին, միաժամանակ սպառնալով. «Շուտով ես կստանամ զագի արժանակ ունենալու թույլտվություն եւ կպաշտպանեմ ինձ եւ Կոստյային»։ Կորոլյովայի խոսքերով, ինքը Բորովոյի հետ ծանոթացել է չորս տարի առաջ Յուրմալայում, որտեղ «թունդ սիրահարվել է»։ Ներկայումս Կատյան սկսել է հուշեր գրել իր երջանիկ ժամանակների մասին (բնականաբար, Բորովոյի համաձայնությամբ), որոնք կրելու են «Իմ Բորովոյը» պայմանական անունը։ Նա խոստանում է այնտեղ ... մի շարք ինտիմ մանրամասնություններ։ Ցիշտ է, Տնտեսական ազատություն կուսակցության ղեկավարի կինը՝ Տանյան, հուզվելու կարիք չունի. ներկայումս Կատյան եւ Կոնստանտին Նաթանովիչը պարզապես ընկերություն են անում։

ՆՈՐՈՒՅԹ

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

«Լուկօյլ» ընկերության ներկայացուցիչները Բաքվում

ԲԱՔՈՒ, 16 ՄԱՐՏ, ԹՈՒՐԱՆ-ՍՆԱՐՔ։ «Առաջին հերթին պետք է պատրաստել կայունացման ծրագիր, որը կապահովեր մանաթի փոխարկելիությունը։ Զուգահեռաբար պետք է իրականացվեն սեփականաշնորհման տնտեսության ֆինանսական հատվածի կատարելագործման ծրագրեր», ասաց Համաշխարհային բանկի Եվրոպայի ու Ասիայի երկրների վարչության տնօրեն Ռասել Չիտամը մարտի 11-ին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ հանդիպման ժամանակ։ Ինչպես հայտնեցին Էկոնոմիկայի նախարարությունում, բանկն առաջարկում է Ադրբեջանում վարկեր հատկացնել առաջին հերթին ենթակառուցվածքին, էներգետիկային, սեփականաշնորհված ձեռնարկություններին։ Համաշխարհային բանկի հետ կնքվեն Բաքվի ջրամատակարարման համակարգի ֆինանսավորման, փոխատրիկիս գազի կորուստների վերացման նախագծեր։ Պետական գծով ակնկալվում է 100-150 մլն դոլար վարկերի հատկացում։

Միաժամանակ մարտի 16-ին Ռուսաստանի «Լուկօյլ» նավթային բաժնետիրական ընկերության նախագահ Վահիտ Ալեկպերովի Բաքվում հանդիպումներ ունեցավ Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության ղեկավարության եւ խորհրդարանի նախագահ Ռասուլ Գուլիեւի հետ։ Անցյալ տարվա նոյեմբերին Ռուսաստանի էներգետիկայի նախարար Յուրի Շաֆրանիկը եւ Վահիտ Ալեկպերովը Բաքվում Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության հետ համաձայնագիր էին ստորագրել այն մասին, որ «Լուկօյլը» ձեռնամուխ է Կասպից ծովի ափամերձ ծանծաղուտում «Ազերի» եւ «Չըրաղ» հանքավայրերը շահագործող արեւմտյան նավթային ընկերությունների կոնսորցիումի մեջ։ Սակայն մինչեւ օրս «Լուկօյլի» մասնակցությունը մնում է անորոշ։ Ալեկպերովի ներկայիս այցը պետք է պարզություն մտցնի այդ հարցում։

Հաղորդվում է նաեւ, որ Մոսկվայի «Մոստբանկը» նախանշել է Ռուսաստանում Ադրբեջանի գործակալ բանկ։ Դրան վերաբերող Ադրբեջանի կառավարության որոշման նպատակն է կարգավորել երկու երկրների ձեռնարկությունների բանկային գործառնությունները եւ ժամանակին ապահովել դրանց կատարումը։ Որոշման համաձայն, Ադրբեջանից ներմուծվող ապրանքների վճարումը Ռուսաստանում կիրականացվի կենտրոնացված կարգով Ադրբեջանի գործակալ բանկի միջոցով։

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Հեղաշրջում» Վլադիվոստոկում

ՎԼԱԴԻՎՈՍՏՈԿ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Արդեն երրորդ օրն է, ինչ փոթորկվում է Պրիմորիեի երկրամասային կենտրոնը։ Երեկ Վլադիվոստոկի ադմինիստրացիայի ղեկավար Վիկտոր Չերեպկովը եւ նրա մերձավոր օգնականները հատուկ նշանակության ուժերի կողմից հեռացվել են զբաղեցրած պաշտոններից։ Իսկ դիմադրություն ցույց տված քաղաքապետի տեղակալ Վլադիմիր Գիլգենբերգին միլիցիայի հատուկ նշանակության ջոկատի աշխատակիցները տապալիքներով դուրս են բերել քաղաքապետարանի շենքից։

Սա արդեն երկրորդ զինված ներխուժումն է քաղաքային ադմինիստրացիայի շենք։ Առաջինը տեղի էր ունեցել փետրվարի 12-ի լույս 13-ի գիշերը, որի պատճառը, պաշտոնական վարկածի համաձայն, անն քաղաքացի Վոլկովից կաշառք վերցնելու փաստի հետ կապված Չերեպկովին հարցաքննելու անհրաժեշտությունն էր։ Այդ դեպքից հետո դատախազության աջակցությամբ քաղաքապետին հաջողվել է մնալ քաղաքի ադմինիստրացիայի ղեկի մոտ։

Հենց երեկ Պրիմորիեի երկրամասի ադմինիստրացիան պատասխանատվության ներկայացրած փաստաթղթերի հիման վրա որոշում է կայացրել Չերեպկովին Վլադիվոստոկի ադմինիստրացիայի ղեկավարի պաշտոնից հեռացնելու մասին։

Քաղաքապետի եւ նրա տեղակալի պաշտոնակատարներ են նշանակվել երկրամասի ադմինիստրացիայի աշխատակիցներ Կ. Տոլստոշեինը եւ Վ. Տերեխովը։ Ժամանակին նրանք եղել են Չերեպկովի մրցակիցները նախընտրական պայքարի ընթացքում, բայց «խայտառակ կերպով» տանուլ են տվել երկուսի համար հավաքելով ձայների ընդամենը 1,5 տոկոսը։

Շտորհազուրկ քաղաքապետի կողմնակիցները երկրամասի իշխանությունների եւ իրավապահ մարմինների գործողությունները գնահատում են որպես բացահայտ կամայականություն եւ մարդու իրավունքների կոպիտ ոտնահարում։ Նրանք մտադիր են անցկացնել քաղաքի գործադուլներ ընդհուպ մինչեւ հացադուլի հայտարարումը երկրամասի ադմինիստրացիայի շենքի առջեւ։

Այսօր երեկոյան Վլադիվոստոկում քաղաքի հանրահավաք է սկսվել։

Էստոնիան կշարունակի երկկողմ բանակցությունները

ՏԱԼԼԻՆ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՍԱ-ՊՐԵՍ-ՍՆԱՐՔ։ Էստոնիան ընդհատել երկկողմ բանակցությունները շարունակելու Ռուսաստանի առաջարկությունը։ Դրանց հերթական փուլը տեղի կունենա Մոսկվայում ապրիլի 5-6-ը (հիշեցնենք, որ մարտի 1-2-ը կայացած վերջին հանդիպումների ընթացքում Ռուսաստանը հրաժարվել էր հարցել մինչեւ 1994 թ. օգոստոսի 31-ը զորքերն Էստոնիայից վերջնականապես դուրս բերելու վերաբերյալ ավելի վաղ ձեռք բերված համաձայնությունը)։ Էստոնիայի պատվիրակության ղեկավար Վյայնո Ռեյնարտը նշել է Բրյուսել, որտեղ Եվրոպական միության առաջարկի եւ Եվրոպայի կայունության դաշնագրի շրջանակներում մինչեւ պատն Ռուսաստանի հետ վարվող բանակցություններում։

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Էստոնիայի կառավարության ու խորհրդարանի շենքը շրջապատած կենսաթոշակառուներն իշխանություններից պահանջել են նվազագույն կենսաթոշակը բարձրացնել առնվազն 35 տոկոսով, հաշվի առնելով արժեզրկումը։ Այդ նպատակով բյուջետային միջոցներից կպահանջվի 450 միլիոն կրոն։ Ներկայումս ծերունիները կենսաթոշակի փոխարեն, անկախ աշխատանքային ստաժից, ամեն ամիս ստանում են 300 կրոն, որը չի բավականացնում նույնիսկ բնակվարձը վճարելու եւ անհրաժեշտ սննդամթերքները գնելու համար։

A & R TRAVEL

A&R
TRAVEL Co LTD
ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ
կազմակերպում է
5-օրյա ուղեւորություններ

ԵՐԵՎԱՆ-ԴՈՒԲԱՅ-ԵՐԵՎԱՆ

- 3-րդ աստղանոց հյուրանոց 11-րդ բոլորը՝ անվճար:
- 1 տոննայից ավելի բեռ պատվիրողը ստացողիվում է ուղեբեռի համար սահմանված գին 6,5 %, 5 տոննա եւ ավելի բեռ պատվիրելու դեպքում 10 % զեղչով:
- Ինքնաթիռը, մինչեւ վերադարձը, մնալու է Էմիրություններում:
- 10 հոգանոց խումբ հավաքողը ուղեւորությանը մասնակցում է անվճար:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 58.92.83
Մեր հասցեն՝ Գեւորգ Քոչարի 21:

A STYLE

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է մեկ սենյականոց բնակարան կոմունալ բոլոր հարմարություններով, ամբողջովին վերանորոգված։
Հասցեն Կոմիտաս 7/2 («Բարեկամություն» մետրոյի մոտ)
Պայմանների ծանոթանալու համար զանգահարել 22-36-67, 56-01-83

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

հացաբխման ամբողջական կոմպլեկս եւ խոհանոցի գերմանական անկյուն, սեղան եւ աթոռներ։
Հասցեն՝
Չարենցի 16, հեռ.՝ 555580

ՁԵՐ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԸ

INKO

«ԻՆԿՈ» ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Հայտարարում է մրցույթ հետեւյալ տեղերի համար

✘ գլխավոր հաշվապահի տեղակալ-1 հոգի
(տնտեսական բարձրագույն կրթ., մինչեւ 35 տ., ոչ պակաս քան 5 տարվա հաշվապահության աշխատափորձ բանկում)
✘ հաշվապահ 1 հոգի
(տնտեսական բարձրագույն կրթ, մինչեւ 30 տ, հաշվապահի 1 տարվա աշխատափորձ)
✘ բորսային գործունեությունների բաժնի աշխատակից 2 հոգի
(մինչեւ 30 տ., տնտեսագիտական բարձրագույն կրթ., արտոնություն ունեն անգլերեն իմացողները)
✘ արտարժութային բաժնի աշխատակից 2 հոգի
(մինչեւ 30 տ, տնտեսական բարձրագույն կրթ, հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն իմացությամբ)
✘ քարտուղար-ռեֆերենտ (մինչեւ 30 տ, արտաքին տեսք, բարձրագույն կրթություն, հայերենի, ռուսերենի հստակ տիրապետում, ցանկալի է անգլերենի իմացություն)։

ք. Երեւան, 375010,
Վռամշապուհ արքայի փողոց, 2/8,
հեռախոս. 56-59-74, 56-37-25, ֆաքս. 56-37-25

A STYLE

digitised by A.R.A.R.@

ՄՇՀ

հրապար

Փորձագետների կեսից մի փոքր ավելին 51,1 տոկոսը, հանրապետության ներքին քաղաքական կացությունը ներկա փուլում համարում է կայուն (6,7 տոկոս) կամ հարաբերականորեն կայուն (44,4 տոկոս): Նրանց մի զգալի մասը նման իրավիճակը բացատրում է մասամբ սոցիալական զանգվածների իներտությամբ եւ ճնշվածությամբ:

Մակրոպրոցեսներին միշտ էլ հետեւում է անգործությունը: Համաժամ մի օրինաչափություն գոյությունը եւ ազգային բարձր գիտակցությունը: Հասարակության առջեւ ծառացած մեծ դժվարությունները ու խնդիրները ստիպում են նրան միավորել իր ամբողջ ներուժն ու կարողությունները: Առավել եւս, երբ տվյալ հասարակությունը գտնվում է պատերազմի մեջ: Միայն միասնական ուժերով կարելի է դիմակայել արտաքին վտանգը եւ հասնել հաջողության: Այս ճշմարտությունը, կարծես, գիտակցում են թե իշխանությունները, թե ընդդիմությունները, եւ թե ազգաբնակչությունը մաֆիոզ խմբավորումների դեմ տարվող պայքարի ուժեղացումը եւ այլն:

Փորձագետների մի մասն էլ՝ 44,4 տոկոսը, հանրապետության ներքին կայունության մասին տրամագծորեն հակառակ կարծիքին է: 23,3 տոկոսը իրավիճակը համարում է անկայուն, 21,1 տոկոսն էլ լարված ու պայթյունավտանգ: Այսինքն, հանրապետության ներքին իրավիճակի բնութագրման կապակցությամբ հակադիր տեսակետների կողմնակիցների թիվը գրեթե նույնն է: Ըստ հրդի ոչ կայունացնող գործոնները սոցիալական շերտավորման խորացումը, Գերագույն խորհրդի ոչ ճկուն ու հստակ աշխատանքը, գործադիրության անբը: Նշվել են նաեւ այլ գործոններ:

Այն տեսակետը, որ հանրապետության ներքին իրավիճակն անկայուն է կամ խիստ լարված, նույնպես անհիմն չէ, եւ անկայունություն առաջ բերող գործոնների շարքն էլ բավականին երկար է: Դա մեկ անգամ եւս հուշում է, որ ներկա փուլում կարելի է խոսել սոսկ հարաբերական

կարելի՞ է արդյոք հանրապետության ներքին քաղաքական կացությունը համարել կայուն: Եթե այո, ինչո՞վ է պայմանավորված այդ կայունությունը: Ի՞նչ քայլեր պետք է ձեռնարկել այն ամրապնդելու համար: Եվ, ընդհակառակը, եթե իրավիճակն անկայուն է, ապա ի՞նչ գործոններով է առավելապես պայմանավորված այդ անկայունությունը: Վերջապես, ի՞նչ կանխատեսումներ կարելի է անել ապագայի համար: Այս հարցերով հետազոտություն է ձեռնարկել «Հասարա-կական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնը» դիմեց գիտության իրենց բնագավառում ճանաչված կամ որակյալ աշխատանքի հարուստ փորձ ունեցող անկախ եւ օրենք կուսակցության չպատկանող փորձագետների: Հարցմանը մասնակցեցին յոթ մասնագիտությունների 90 ներկայացուցիչներ՝ իրավաբաններ, փիլիսոփաներ, սոցիոլոգներ, հոգեբաններ, քաղաքագետներ, պատմաբաններ: Արդյունքները ներկայացնում է սոցիոլոգ Հովհաննես Հովհաննիսյանը:

ՄՈՏԻԿԱՎԱՆ

Կայունություն, իրականություն եւ կանխատեսումներ

...թյուն ունի նաեւ սոցիալական ոլորտում, սոցիալական երեւույթների ու գործընթացների համար: Մեր հասարակության համար համընդհանուր քաղաքականացվածության, բարձր ակտիվության փուլն, արդեն անցել է: Քաղաքականությունն այսօր արդեն փողոցներից անցել է սոցիալական այն ինստիտուտներ ու հաստատություններ, որոնք կոչված են դրանով զբաղվելու: Իսկ զանգվածների շրջանում նկատվում է որոշակի իներտություն, քաղաքականության նկատմամբ հետաքրքրության զգալի անկում: Կոնկրետ դրան նպաստում է նաեւ սոցիալ-տնտեսական, կենցաղային ծանր պայմաններով նրանց ճնշվածությունը: Կյանքի լարված ռիթմը, իրենց նյութական վիճակը շտկելու համար ամենօրյա մրցավազքը կարծես կլանել են մարդկանց: Նրանք ժամանակ ու հնարավորություն չունեն հասարակական, առավել եւս քաղաքական ակտիվության համար: Դա, անշուշտ, հանգեցնում է կրկնակի պասիվության: Սակայն վերջինս ներքաղաքական կայունությունը պայմանավորող գործոններից միայն մեկն է:

Փորձագետների այդ հարցում կարեւորում են նաեւ այնպիսի գործոնների դերն ու նշանակությունը, ինչպիսին են ճակատագրական պահերին միավորվելու ժողովրդի կարողությունը: Թերեւս, պետք է համաձայնել նաեւ փորձագետների այն կարծիքին, որ այսօր առկա է ազգային բարձր գիտակցություն: Իրոք, երբ 1988 թվականին հասարակական գիտակցության մեջ գերակշռողը հասարակական հոգեբանության մակարդակն էր իր հուզականությամբ եւ ռոմանտիկայով հանդերձ, ապա այսօր ձեւավորվել է հասարակական կամ ազգային գիտակցություն, որին բնորոշ է առավելապես սթափ տրամադրությունն ու իրատեսությունը: Սակայն, նկատենք, որ դեռեւս չկա ձեւավորված ազգային գաղափարախոսություն, ինչը հասարակական գիտակցության վերջին մակարդակն է եւ ազգի միավորման ավելի հզոր գործոն է, քան նախորդ երկուսը:

Մյուս գործոնները, որ մեր հարցման մասնակիցների կարծիքով նպաստում են վիճակի կայունացմանը, ըստ կարեւորության աստիճանի հետեւյալներն են. **հանրապետության նախագահի ճիշտ եւ հավասարակշռված քաղաքականությունը, ընդդիմադիր կուսակցությունների իրատես, ազգանպաստ եւ կառուցողական գործունեությունը, իշխանության թեւերի փոխհամաձայնեցված, միասնական քաղաքականությունը, արտաքին քաղաքական բնագավառի հաջողությունները, հանցագործությունների եւ** երեւույթին, տեսակետների նման հարաբերակցության մեջ արտացոլված է հենց իրականությունը: Բանն այն է, որ ներքին քաղաքական կայունության մասին կարելի է խոսել միայն որոշակի վերապահումներով: Այդ կայունությունն այնքան էլ կայուն չէ, չունի ամուր սոցիալ-տնտեսական հիմք, այն ավելի շուտ ունի արտաքին, երեւութական բնույթ: Ըստ զգույշ պետք է լինել ներկայիս փխրուն կայունությունը չխախտելու եւ շատ բան պետք է անել այն ամրապնդելու համար:

Ի՞նչն է այսօր խանգարում հանրապետության ներքին իրավիճակի կայունացմանը: Ըստ փորձագետների գնահատականների, չնայած հանցագործությունների դեմ պայքարի ուժեղացմանը, դրանք մնում են մեր հասարակությանն անհանգստացնող եւ հանրապետության ներքին իրավիճակն ապակայունացնող սոցիալական չարիքներից մեկը: Անկայունություն ծնող գործոնների մեջ կենտրոնական տեղ է գրավում նաեւ տնտեսական ու ֆինանսական համակարգի անկայունությունը:

Ապա ըստ կարեւորության աստիճանի գալիս են հանրապետության նախագահի անհավասարակշռված եւ անսկզբունքային քաղաքականությունը, վարչապետի եւ նրա ղեկավարած Նախարարների խորհրդի ոչ կայունացնող գործունեությունը... կայունության մասին: Այսօր հանրապետությունում առկա է անորոշ կամ հեշտ խոցելի իրավիճակ:

Սովորաբար փորձագետային հարցման կարեւոր առանձնահատկություններից մեկն իրական հողի եւ փաստերի հիման վրա կառուցված կանխատեսումներն են քննարկվող խնդրի կամ բնագավառի վերաբերյալ: Տվյալ դեպքում հարցման մասնակիցների կանխատեսումներն առանձնակի լավատեսությամբ չեն փայլում: Առաջիկա ամիսների ընթացքում կշարունակվի տնտեսական անկումը: Ներքաղաքական բնագավառում կաճի լարվածությունը: Դրա հետ կապված, ամենամռայլ կանխատեսումները վերաբերում են սոցիալական ոլորտին: Հարցվողների 88,8 տոկոսը գտնում է, որ կանխատեսում է իրավիճակի վատացում սոցիալական ոլորտում: Համեմատաբար լավատեսական կանխատեսումներ կան միայն արտաքին քաղաքականության բնագավառի համար: Հարցման մասնակիցների 33,3 տոկոսը կարծում է, որ այդ ասպարեզում իրավիճակն ավելի կլավանա: 28,9 տոկոսն էլ գտնում է, որ այն կմնա նույնը: Իսկ 21,1 տոկոսը համոզված է, որ այս բնագավառում սպասվում են որոշակի հաջողություններ: Հասանք, որ փորձագետների այս վերջին խմբի կանխատեսումներն, իրոք, կիրականանան:

ՍՍՀ

ՓՀԲԿ-ի նոր նախաձեռնությունը

ՄԱԿ-ի Փախստականների հարցերով զբաղվող բարձրագույն կոմիսարիատը 30 միլիոն դոլարի հատկացումներ անելու կոչ է արել օգնելու Կովկասում եւ Կենտրոնական Ասիայում հարյուր հազարավոր փախստականների եւ տեղահանվածների: Այս տարվա ծրագրով նախատեսվում է օգնություն ցուցաբերել նախկին Խորհրդային Միության ութ հանրապետությունների, որոնց թվում են Հայաստանը, Ադրբեջանը, Ռուսաստանի Կրասնոդարի երկրամասը, Տաջիկստանը, Ուզբեկստանը, Կրղզստանը եւ Ղազախստանը: Տաջիկստանին նախատեսվում է հատկացնել ամենից բաժինը՝ 13,2 միլիոն դոլար, որից 8,5 միլիոնը կացարաններ եւ այլ հարմարությունների կառուցման համար, հաշվի առնելով, որ մոտ 17 հազար շենքեր քանդվել են եւ կես միլիոն մարդ տեղահան է եղել քաղաքացիական պատերազմի հետեւանքով: 7 միլիոն դոլար տրամադրվելու է Ադրբեջանին, որտեղ կառավարական տվյալներով, ավելի, քան 900 հազար մարդ է տեղահան արվել Ղարաբաղյան հակամարտության հետեւանքով: Այդ գումարից 2 միլիոնը պետք է օգտագործվի դպրոցների եւ կրթության նպատակներով, իսկ 1,8 միլիոնը՝ բնակարանային անհրաժեշտ պիտույքներ ձեռք բերելու: Չնայած ներկայացված զեկուցագրում նշվում է, որ «Հայաստանում դրությունը խիստ ողբերգական է եւ ժողովուրդը ծանր պայմաններից եւ տարական պաշարներից զրկված լինելու հետեւանքով տառապում է բռնությունից ու վտարանդիությունից», այնուամենայնիվ Հայաստանին հատկացված է 4,3 միլիոն դոլար, որից 2,1 միլիոնը՝ կացարանների եւ հարմարությունների շինության համար: Վրաստանին նախատեսված գումարը կազմում է 3,8 միլիոն դոլար:

Հ. Օ.

CEMA

CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE

ՀՀ առեւտրաարդյունաբերական պալատ եւ ֆրանսիական ԺՊԼ ընկերությունը համատեղ ստեղծել են Հայաստանի Մենեջմենտի կենտրոն՝ ՄԵԿԱ, որը գործում է 1991 թվականից: Կենտրոնի նպատակն է պատրաստել բարձրորակ մասնագետներ շուկայական տնտեսության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար: ՄԵԿԱ կենտրոնը հոկտեմբերի 9-ից կանցկացնի միկշաբաթյա դասընթաց հետեւյալ թեմաներով.

- Ձեռնարկությունների իրավունքները, ապրիլի 7-14
- Մենեջմենտի ստրատեգիա, ապրիլի 14-21
- Վաճառք եւ բաշխում, ապրիլի 28-մայիսի 5
- Մարկետինգ, մայիսի 12-19
- Ձեռնարկություններ, Ֆինանսական միջնորդներ եւ ֆինանսական շուկաներ, մայիսի 26-հունիսի 2
- Միջազգային առեւտուր, հունիսի 9-16
- Սոցիալական օրենքներ, վճարումներ, կադրերի կառավարում, հունիսի 23-30

Դասընթացն անցկացնում են ֆրանսիացի փորձառու մասնագետները՝ միաժամանակյա թարգմանությամբ: Դասընթացն ավարտողներին կտրվի համապատասխան վկայական:

Մանրամասն տեղեկություններ կարելի է ստանալ 56.51.94 հեռախոսով: ՀԱՍՑԵՆ. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39 ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

A STYLE

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Վյորների նամակը Փափազյանին

Ինչպես հայտնի է, փետրվարի 28-ին ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Վահան Փափազյանը նամակ է հղել ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Մանֆրեդ Վյորներին: Նամակում շարադրված էր Հայաստանի իշխանությունների մտահոգությունը ղարաբաղյան հակամարտության ընթացքում խաղաղ բնակչության դեմ ադրբեջանական կողմից օդուժի կիրառման, ինչպես նաեւ 1992 թ. սովորական սպառազինությունների կրճատման մասին Վիեննայի փաստաթղթում պարունակվող օդուժի քանակի տեղաշարժերի եւ կորուստների մասին տեղեկատվություն ներկայացնելուց Ադրբեջանի խուսափելու փաստերի մասին:

Մարտի 10-ին պարոն Վյորներն իր պատասխան նամակում շնորհակալություն է հայտնել ՀՀ արտգործնախարարի նամակի համար եւ հավաստիացրել է, որ Հյուսիսատլանտյան դաշինքը մեծ կարեւորություն է տալիս սպառազինությունների վերահսկողության եւ կրճատման խնդիրներին: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարը տեղեկացնում է, որ Հայաստանի իշխանությունների մտահոգությունները կներկայացվեն Հյուսիսատլանտյան համագործակցության խորհրդի անդամների ուշադրությանը:

Ա. Սարգսյանը հանդիպեց Մ. Գուլիեւին

Մարտի 15-ին Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորությունում ՀՀ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Արմեն Սարգսյանը ՀՀ դեսպանատանը հանդիպել է Ադրբեջանի դեսպան Մահմուդ Գուլիեւի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծմանն ու հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորմանն առնչվող հարցեր:

Դեսպանները պատրաստակամություն են հայտնել շարունակելու շփումները:

Ժ. Լիպարիտյանը ընդունեց Փուքման-Քրամերին եւ Օգնյան Գոկովին

Մարտի 12-ից 17-ը Երեւանում էր գտնվում ՄԱԿ-ի մասնագիտացված գործակալությունների համատեղ առաքելական խումբը, որը նախապես այցելել է Անկարա, Թբիլիսի, Բաքու: Առաքելության նպատակն էր՝ նախնական ուսումնասիրություն կատարել երեք հանրապետություններում, կոչով դիմել միջազգային հանրությանը, տրամադրել համապատասխան գումարներ եւ ինն ամիսների ընթացքում (ապրիլի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը) կազմակերպել մարդասիրական օգնություն:

Պատվիրակության կազմում, որը ղեկավարում էր Գերհարդ Փուրման Քրամերը, ընդգրկված էին փորձագետներ հետեւյալ կազմակերպություններից. ՅՈՒՆԵՍԿՕ, մարդասիրական հարաբերությունների դեպարտամենտ, պարենի եւ գյուղատնտեսության կազմակերպություն, Համաշխարհային պարենային ծրագիր, առողջապահության Համաշխարհային կազմակերպություն, ՄԱԿ-ի միջազգային մանկական հիմնադրամ, Վերաբնակեցման միջազգային կազմակերպություն, ՄԱԿ-ի կամավորների ծրագիր:

Պատվիրակությանը ընդունել է ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանը:

Մարտի 17-ին ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանն ընդունեց բուլղարական պատվիրակությանը՝ Բուլղարիայի ԱԳՆ Արեւելյան Եվրոպայի եւ ԱՊՀ երկրների վարչության պետ Օգնյան Գոկովի ղեկավարությամբ:

Զրույցի ընթացքում քննության առնվեցին երկու երկրների միջեւ երկկողմ հարաբերությունների զարգացման ուղղված քայլերը, հատուկ նշվեց այն կարեւորությունը, որ տրվում է ավանդական, պատմական, բարեկամական կապերի խորացմանը:

Պատվիրակությանն ուղեկցում էր Բուլղարիայում Հայաստանի Հանրապետության պատվավոր հյուպատոս տիկին Սեւդա Սեւանը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

ՄԵԾ ԲՐԻՏԱՆԻԱ

Լիբերալ-դեմոկրատներին նոր հնարավորությո՞ւն

Որ Անգլիան իր երկու գլխավոր կուսակցություններին (պահպանողական և լեյբորիստական) արդեն կարիք ունի մի նոր, ավելի առողջ ու ավելի կենտրոնամետ կուսակցության, վաղուց է հայտնի: Որ այդ կուսակցությունը պետք է լինի սոցիալ-դեմոկրատական ուղղվածության, նույնպես անվիճելի փաստ է: Սակայն, փաստ է նաև այն, որ դրա անհրաժեշտությունը խիստ զգացվում է այժմ, երբ վերոհիշյալ կուսակցությունները վարկաբեկվելով, կորցրել են իրենց ժողովրդականությունը: Բայց Անգլիան արդեն ունի իր լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունը: Այն պարզապես «առողջ ու կենսունակ» չէ: Կկարողանա՞ արդյոք վերակազմակերպվելով իր պատշաճ տեղը գրավել և լրացնել Անգլիայի կենտրոնական քաղաքականության մեջ նկատվող բացը: Այս խնդրին է անդրադառնում The Economist հանդեսի մարտի 11-ի համարը:

Առաջնորդող հոդվածում նշված է, որ, ոչ առաջին անգամ լինելով, արդեն գոյություն ունեցող լիբերալ-դեմոկրատներին տրվում է հնարավորության առաջարկ գալու և հաջողության դեպքում խորհրդարանում ուժերի հավասարակշռությունը շրջելու դեպի իրենց կողմը: Այն, որ նրանց հնարավորությունները այս անգամ անհամեմատ ավելի են, քան ասենք, 1983 թվականին, երբ նրանք վաստակեցին ձայների 26 տոկոսը, վիճարկման ենթակա չէ: Նրանց ղեկավար Պեդի Աշդաունը ներկում անցկացված սոցիալական հարցումների արդյունքներով մի քանի անգամ գերազանցում է Ջոն Մեյջորի և Ջոն Սմիթի օգտին տրված գնահատականները: Բայց այդ հնարավորությունը լիովին օգտագործելու համար նրանք անպայմանորեն պետք է վերակազմավորվեն և առաջին հերթին վերափոխեն իրենց ներկա կցկտուր քաղաքական ծրագիրը, մշակեն հստակ ու հետևողական սկզբունքների մի նոր համակարգ և գործունեության տակտիկա: Երբ կարողանան գլուխ հանել այդ բոլորից, նրանք կարժանանան ժողովրդի գնահատականին, այլապես նրանց գոյությունն ընդհանրապես անիմաստ կդառնա: Մինչև այժմ, այլ ընդդիմադիր խմբակցությունների շարքին, նրանք էլ որոշ հաջողություններ տարել են զանազան տեղական բնույթի ընտրություններում, բայց միշտ էլ պարտվել են համընդհանուր ընտրությունների ժամանակ: Առաջիկա ընտրություններում նրանք կարող են լուրջ հաջողությունների հասնել ինչպես հարավում, այնպես էլ լեյբորիստական ամրոցներ դիտվող հյուսիսային շրջաններում, ինչպիսին են Լիվերպուլը, Մանչեստրն ու Օլդհեմը:

Պահպանողական կուսակցությունը խիստ հեղինակազրկվել է առևտրականների գործող առաջնորդի, պետական պաշտոնյաների և գործարքների անհեռատեսության հետևանքով: Այն այսօր ի վիճակի չէ իր խոստումները կատարել: Լեյբորիստական կուսակցությունը դեռ չի հասցրել վերակազմավորվել: Նրա շարքերում դեռևս շարունակվում է պայքար հետադիմականների և նորարարների միջև: Առայժմ այն մնում է արհմիությունների «իշխանությանն» ներքո, և չնայած ժողովուրդը ձանձրացել է պահպանողականներից, նա լիովին չի կարող վստահել լեյբորիստ Ջոն Սմիթին:

Այնպես որ մնում է լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունը, որն ամեն ջանք պետք է գործադրի ներկայի իր 20 տոկոսի շուրջ տատանվող ժողովրդականությունը զգալիորեն բարձրացնելու: Իսկ դրան կհասնի ամենից առաջ հստակ քաղաքական պլատֆորմ ունենալը: Այժմ սահմանադրության բարեփոխման վերաբերյալ նրա պահանջները լավ են ընդունվում: Մշակվել է բավականին ընդունելի սահմանադրության նոր նախագիծ: Շոտլանդիայի, Ուելսի և Հյուսիսային Իռլանդիայի հարցում կուսակցությունն ունի ավելի քան լիբերալ մոտեցում: Ծրագրվում է էապես բարեփոխել խորհրդարանի ինչպես համայնքների, այնպես էլ լորդերի պալատը, մեծացնելով առաջին հերթին պատգամավորների պատասխանատվության զգացումը խորհրդարանի ներսում և դրսում:

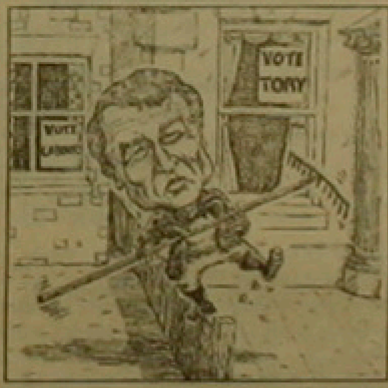

Մի խոսքով մյուս կուսակցություններից ավելի ճկուն և համարձակ լիբերալ-դեմոկրատները կարողանում են մատնանշել բրիտանական ժամանակակից իրականության բեռությունները և ինչ-որ լուծումներ առաջարկել: Սակայն այդ լուծումներին, հատկապես տնտեսական բնագավառում, անհրաժեշտ է տալ հետևողական, շարունակված բնույթ: Մի բան, որ չափազանց դժվար է, քանի որ գուցե նրանք կենտրոնական կառավարության լինելու «ուսկաֆորումը» չունեն: Հարկային և սոցիալական քաղաքականության բնագավառում նրանց հայացքները ավելի մոտիկ են լեյբորիստական-

ռան պահպանողական կուսակցության հայացքներին: Նրանք կոչ են անում ամեն բնագավառում հատուկ ռազմական ազատությունը ակտիվացնելու, կարգ ու կանոնը ուժեղացնելու և տնտեսությունը զարգացնելու: Բայց նրանք դեմ են ինչպես լեյբորիստների ազգայնականացման, այնպես էլ պահպանողականների սեփականաշնորհման քաղաքականությանը: Շատ երևույթներում ցանկանում են հետևել այսպես կոչված «ոսկյա միջին» տարբերակին:

Նրանց ծրագիրը, սակայն, բավական զգուշությամբ լինելով հանդերձ, ավելորդություններով այնքան է ծանրաբեռնված, որ տակտիկապես անիրագործելի է: Այն չափազանց մոտիկ է լեյբորիստական կուսակցության ծրագրին, որը նույնպես բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ: Իսկ այն հարցերում, որտեղ տարբերվում են, խնդիրն էլ ավելի բարդ է, քանի որ ընտրողները դեռ չգիտեն, թե ինչքան բանկ կնստի իրենց վրա նրանց լեյբորիստներից ավելի «նվիրյալներ և կանաչներ» լինելը: Իսկ նրանց առջև ծառացած ամենածանր խնդիրը կուսակցության ներսում միասնականությունը պահպանելու հարցն է: Մասաչուսեթսի համալսարանի օրերին, Աշդաունը, նրա տեղակալը, կուսակցության նախագահը և պառլամենտական ներկայացուցիչը կողմ էին քննարկել, մինչդեռ կուսակցության արտաքին գործերի, սահմանադրության և տնտեսության հարցերի ներկայացուցիչները դեմ: Համագումարների ժամանակ երկրորդական, նույնիսկ կարևոր հարցեր են քննարկվում են առաջնահերթ կարևորություն ունեցող այնպիսի հարցերից առաջ, ինչպիսիք են, ասենք, կրթությունը, առողջությունը, տնտեսությունը և ժողովրդի բարօրությունը:

Այնպես որ, խնդիրները շատ են և բավական լուրջ: Միայն համախմբված, միասնական ու շրջահայաց լինելու դեպքում նրանք կարող են հաջողությունների հասնել երբ առաջիկա ընտրություններում: Իսկ դրանից, ինչ խոսք, կշահի ընդհանուր առմամբ բրիտանական քաղաքականությունը: Կկարողանա՞ն միթե արդյունավետ օգտագործել առայժմ մնացած ժամանակը:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ԾՈՒԼՐԿՅԱՆԸ

ՆԻԴԵՌԼԱՆԴՆԵՐ

Ոստիկանությունը տուգանեց թագուհու ամուսնուն

ՀԱԱԳԱ, 16 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ: Նիդեռլանդների թագուհի Բեատրիքսի ամուսինը՝ իշխան Քլաուսը, մարտի 15-ին ծանուցում ստացավ այն մասին, որ ինքը տուգանվում է Հյուսիսային Հոլանդիայի Գրոնինգեն քաղաքում ավտոմեքենայի սխալ կայանման համար: Նույն բախտին արժանացան մի շարք այլ բարձրաստիճան անձինք՝ նիդեռլանդական բանկի տնօրենը, Գրոնինգենի նահանգի քաղաքապետական կոմիսարը և Ամստերդամի ոստիկանության գլխավոր կոմիսարը: Իշխան Քլաուսի նման, նրանք Գրոնինգենի պետական այցով էին եկել ներկա գտնվելու կենսաբանական անցյալ հանրահայտ բժիշկ պրոֆեսորի հուղարկավորությանը: Տեսնելով սխալ տեղում կանգնեցված ավտոմեքենաները, ճանապարհային ոստիկանությունն անմիջապես արձանագրություն կազմեց: Չնայած մեքենաների մոտ մնացած վարորդների պարզաբանումներին, յուրաքանչյուր ավտոմոբիլի դիմապակու վրա փակցվեց տուգանքի ծանուցագիր:

Գրոնինգենի ոստիկանության ղեկավարը հայտարարեց, որ իր ենթակաները գործել են օրենքին լիովին համապատասխան: Համապատասխանը պետք է հարգի իշխանություններին նախօրոք տեղեկացներ, որ հարկավոր է բարձրաստիճան հյուրերի մեքենաների կայանման տեղեր հատկացնել պատշաճ վայրում: ■

«Բոինգ-777»-ը ապրիլին

ՍԻԷԹԼ, 14 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ: Ամերիկյան «Բոինգ» կորպորացիան պատրաստվում է ներկայացնելու նոր սերնդի առաջին օդանավը՝ «Բոինգ 777»-ը: Ինչպես հայտնեցին «Աստե» ընկերությունում, որը Ռուսաստանում ներկայացնում է «Բոինգի» շահերը, նոր օդանավը կներկայացվի այս տարվա ապրիլի 9-ին Վաշինգտոնի նահանգի Էվերեթ քաղաքում գտնվող գլխավոր հավաքման գործարանում: «Աստե» ընկերության ներկայացուցչի խոսքերով, 305-440 ուղևորի համար նախատեսված երկշարժիչ օդանավը առաջին թռիչքը կկատարի հունիսին, իսկ թռիչքային փորձարկումները կտևեն առնվազն 11 ամիս: «Բոինգ» կորպորացիան աշխարհի 16 ավիաընկերություններից արդեն ստացել է նոր օդանավի 147 պատվեր, պատվերների 50 տոկոսն ընկնում է Ասիա-Խաղաղօվկիանոսյան շրջանի ավիաընկերություններին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մորատորիումը երկարաձգվեց

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 16 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ: Նախագահ Բիլ Քլինթոնը ԱՄՆ-ի կոնգրեսին հայտարարեց, որ ինքը որոշել է ԱՄՆ-ի միջուկային փորձնական պայթեցումների անցկացման մորատորիումի գործողության ժամկետը երկարաձգել մինչև 1995 թ. սեպտեմբեր: Այդ մասին լրագրողներին հայտնելով, Սպիտակ տան մամուլի հետ կապերի գծով ներկայացուցիչ Դի Մայերը ընդգծեց, որ ԱՄՆ-ի նախագահի որոշումը մասամբ պայմանավորված է մյուս միջուկային տերությունների զսպվածությամբ, որոնք չվերսկսեցին միջուկային փորձարկումները անցյալ տարվա հոկտեմբերին Չինաստանի իրականացրած միջուկային պայթեցումից հետո: Բացի դրանից, Սպիտակ տան ներկայացուցչի խոսքերով, մորատորիումի երկարաձգման որոշում ընդունելիս մեծ դեր է խաղացել հունվարի 25-ին Ժնևում սկսված միջուկային փորձարկումների համատարած արգելման բանակցությունների ոգեշնչող առաջընթացը, ինչպես նաև այն հնարավոր «բարդացումները», որ կարող էր հարուցել ԱՄՆ-ի միջուկային պայթեցումների շարունակումը միջուկային զենքը չտարածելու քաղաքականության բնագավառում:

Պայքար գործազրկության դեմ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ ավտոմոբիլաշինության մայրաքաղաք Դետրոյտում բացվում է 7 խոշորագույն երկրների նախարարների խորհրդաժողով: Դրա մասնակիցները պետք է քննարկեն միասնական ծրագիր, որի նպատակն է պայքարել ճգնաժամային գործազրկության դեմ և կանոնակարգել արդյունաբերական բանվորների աշխատանքի վարձատրումը: Չբաղվածության խնդիրը սրությամբ ծառացած է Յոթնյակի բոլոր երկրներում: Եվրոպայի շատ պետություններում գործազրկությունն է աշխատունակ բնակչության 10 տոկոսից ավելին:

ՍԻՐԵԼԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐ

Տուրիզմի և Ակնուրփանների Հայկական խորհրդի Երևանի տուրիստական Ակնուրփոն միավորումը հանրապետության ազգաբնակչության համար, ապրիլի երկրորդ կեսից հետո յուրաքանչյուր ուրբաթ-շաբաթ-կիրակի օրերը նախատեսել է կազմակերպել համարավոր «Իկարուս» ավտոբուսներով Ակնուրփա Զանգեզուր-Շուշի երթուղով: Ակնուրփայի ընթացքում զբոսաշրջիկները 1-ին օրը կդիտեն հնագույն ամրոցներ ունեցող Սիսիան քաղաքում, կայցելեն Շաքիի ջրվեժ, Որոտանի կիրճում գտնվող Որոտնավանք:
2-րդ օրը վաղ առավոտյան նախաճաշից հետո կմեկնեն Արցախի զոհար քաղաք Շուշի: Շուշիում կծանոթանան նրա հերոսական անցյալին ու ներկային: Ճաշից հետո կվերադառնան Զանգեզուրի ամրոց Գորիս գիշերելու: Նախաճաշից հետո կդիտեն հայկական ճարտարապետության գլուխգործոցներից մեկը՝ Տաթևի վանքը և կվերադառնան Երևան:
Մասնակցելով Ակնուրփաներին ոչ միայն դուք կստանաք առօրյա հոգսերից, այլև կօգնեք Արցախի զոհաբերյալներին:
Միավորումը Ակնուրփայից ստացված գումարները տրամադրելու է Շուշի քաղաքի ծանրատարածներին ու դպրոցներին:
Ընդունվում են կոլեկտիվ և անհատ անձանցից հայտեր:
Մեր հասցեն Զաքիյան փող., հ. 8 (մանկական այգու դիմաց)
Հեռախոս 58-67-05, 58-62-07, 58-68-40, 56-44-18, 52-67-23

NAAV AIRCORPORATION

Ավիաչվերթներ ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ-ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ

շոփ-տուր ՉԻՆԱՍՏԱՆ (ԽԱՐԲԻՆ, ՇԵՆՅԱՆ), ամենացածր գներով (ինքնաթիռով)

ԳՈՒՄԱՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻՑ

ԲԵՌՆԱՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ՈՒՂԵԿՑՈՒՄ

Մեր հասցեն՝ «Սևան» հյուրանոց, 120 սենյակ: Հեռ. 56.49.78. 58.26.53

Մեր գովազդը տեսեք նաև «ԵՐԿԻՐ», «ՀՀ» «PA» թերթերում

A STYLE

ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԹԻՎ 028 ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՆՖՈ ՖԻՐՄԱ
առողիտ

Հեռ. 58.02.43

- Հաշվապահական ինտենսիվ ուսուցման դասընթացներ
- հաշվետվություններ, հարկերի ճշտում, կազմում
- խորհրդատվություններ հարկային, ֆինանսական, այլ տնտեսական օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ
- աուդիտական եզրակացություն հաշվետվությունների, ֆինանսական արդյունքների մասին:

A STYLE

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Բժիշկների մի տոհմի մասին

ՌՈՒԲԵՆ ՉՈՒՐԻԿՅԱՆ

Թիֆլիսում հայերը բնակվել են վաղ ժամանակներից: Նրանք նույնիսկ միջնադարում այստեղ եկեղեցիներ են կառուցել, ինչպես, օրինակ, 631 թ.՝ Մեյդանի սբ. Գեւորգ, 754 թ.՝ սբ. Հրեշտակապետաց եւ այլն: 19-րդ դարում տեղի հայ բնակչությունն ավելի է ստվարանում, երբ Արեւելյան Հայաստանից Թիֆլիս են գալիս բազմաթիվ գաղթականներ: Քաղաքի հասարակական, տնտեսական եւ մշակութային կյանքում մեծ էր հայ բուրժուազիայի, արհեստավորների ու մտավորականների կշիռը: Բավական է ասել, որ 1840-ական թվականներից քաղաքագլուխ են եղել հայ բուրժուազիայի ներկայացուցիչները: Նույն ժամանակաշրջանում արհեստավորական համքարությունների մեծամասնությունը հայեր էին:

Թիֆլիսը նաեւ մշակութային խոշոր կենտրոն էր: 1823 թ. այստեղ հիմնվել է հայկական տպարան: 1824 թ. բացվել է Ներսիսյան դպրոցը: Գործել են մշակութային կազմակերպություններ, ինչպես՝ Թիֆլիսի հրատարակչական ընկերությունը (1880 թ.), Հայոց բարեգործական ընկերությունը (1881 թ.), Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերությունը (1881 թ.), Թիֆլիսի հայոց երաժշտական ընկերությունը (1912 թ.) եւ այլն:

Քաղաքը հայտնի է եղել նաեւ անվանի ու հանրահայտ հայ բժիշկներով, որոնք մեծ հարգանք էին վայելում ժողովրդի մեջ: Կուկիա բարձրավանդակի հյուսիսային ծայրամասում, Գիմնազիչեսկայա (այժմ Մարջանիշվիլի) եւ Անդրեեւսկայա (այժմ Օրջոնիկիձե) փողոցների անկյունում է տեղավորված, արդեն կիսված, բժիշկների եւ առողջության տունը: Այն պատկանում էր մանկաբարձ եւ կանանց հիվանդությունների բժիշկ Ալեքսանդր Քալանթարին, որը հենց այստեղ էլ ընդունում էր հիվանդներին:

Քաղաքային նշանավոր վաճառական Իվան Եգորի Կուզանովը (Կուզանյան) եղբայրներին տված նախապես տեղափոխված է մայրաքաղաք: Նրա ավագ որդին Եգորը, Թիֆլիսի բժշկական ինստիտուտն ավարտելուց հետո է ընկնում իր կարողություններով եւ մեծանում վերը նշված բժշկի հետ, որն այդ հաստատության ունեցողն էր: Այս մեծությունը դառնում է պատճառ, որ նրանք բարեկամանում են ընտանիքներով եւ Կուզանովը գնում է այդ տունը:

Ուսանողությունից հետո Եգորը դառնում է ինստիտուտի ընդհանուր վիրաբուժության ամբիոնի դոցենտ: Ժողովրդին շրջանում նա հայտնի էր Գոգո անունով: Իսկ Իվանի մյուս որդին Զախարը, սովորելուց հետո դառնում է ճարտարապետ Մելքոնյանին:

Ժողովրդին օգտակար լինելու եւ մարդասիրական այդ գործով զբաղվելու ընտանեկան ավանդույթն այսօր շարունակում է Եգորի ավագ որդին Իվանը: Նա ներկայումս Վրաստանի Հանրապետության ԳԱ բժշկական բաժանմունքի ղեկավարն է եւ ճանաչված հեղինակություն: Դեռեւս 1982 թ. հարգված բժիշկն ու գիտնականը վիրահատության ժամանակ միկրովիրաբուժական տեխնիկա ներդնելու համար արժանացել է պետական մրցանակի դափնեկրի կոչման: Բայց այսքանով չեն սահմանափակվում նրա ծառայությունները: Իվան Կուզանովը նաեւ Վրաստանում վերականգնողական պլաստիկ վիրաբուժության հիմնադիրներից մեկն է: Մասնագետները հաճախ նրան կոչում են Իվա:

Տոհմի ոչ բոլոր ներկայացուցիչներն ընտրեցին բժշկի դժվարին մասնագիտությունը: Եգորի կրտսեր որդին հրապուրվեց կինոյով եւ դարձավ կինոօպերատոր: Նա իր ներդրումն ունեցավ կինոարվեստում եւ հեղինակն է մի շարք ֆիլմերի:

Ընտանեկան տոհմի զբաղմունքն այսօր նվիրումով շարունակում են Եգորի թոռները: Սակայն Վրաստանում՝ այդ փոքրիկ կայսրությունում, ազգային փոքրամասնությունների կյանքի եւ գործունեության համար ստեղծված են անտանելի պայմաններ: Այնպես որ այդտեղի անվանի եւ աչքի ընկնող ընտանիքը չէր կարող դուրս մնալ վրաց ազգայնամոլ շրջանակների ուշադրությունից: Վրաստանի ԳԱ ակադեմիայի ինստիտուտի աշխատակիցները, հավատարիմ այլազգիներին ձուլելու իրենց ծրագրին եւ մտադրություններին, Կուզանովներին առաջարկեցին կրել Գամսախուրդիայի ազգանունը, վստահեցնելով, թե իբր նախկինում նրանք ունեցել են այդ ազգանունը: Իսկ ակադեմիկոս Բ. Կանկավան հանդես եկավ ավելի ինքնատիպ գաղափարով. «պարզվում է», որ Կուզանովների նախնիները ոչ ավել, ոչ պակաս ծագումով գերմանացիներ են եւ ունեցել են ֆոն Կուզան ազգանունը:

Սա այսպես վրաց ազգայնամոլությունը լուրջ վտանգ է ներկայումս Վրաստանում բնակվող մեր հայրենակիցների համար: Նման մթնոլորտում հայերն այստեղ չունեն ոչ կյանքի ապահովություն, ոչ էլ ունեցածի հնարավորություն:

Թիֆլիսի սբ. Կարապետ եկեղեցին (1990 թ. գարնանը քանդեցին զանգակատունը)

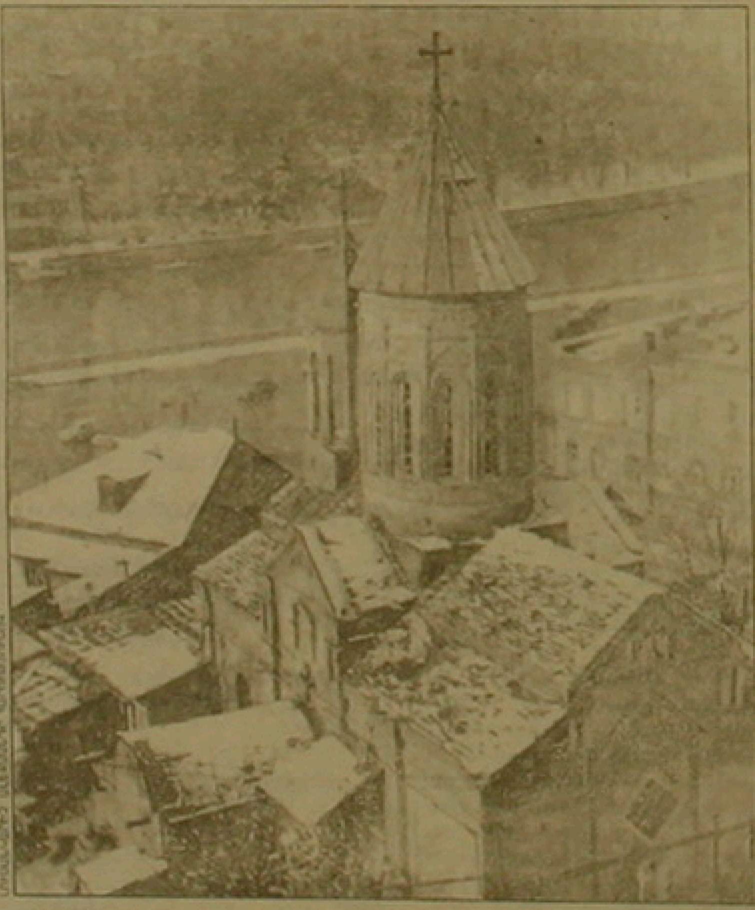

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ

Արգենտինահայ ուղեցույց

The Armenian Mirror-Spectator շաբաթաթերթից տեղեկանում ենք, որ Բուենոս Այրեսում լույս է տեսել արգենտինահայ համայնքը պատկերող մի ուղեցույց, որտեղ նշված են տեղեկություններ ինչպես հայկական կազմակերպությունների, եկեղեցիների, կուսակցությունների, զանազան ծառայությունների այնպես էլ անհատ գործարարների, մասնագետների մասին: Գիրքն արժեքավոր ներդրում է բոլոր նրանց համար, ովքեր հետաքրքրվում են այդ գաղութով եւ ցանկանում են կապեր հաստատել տեղի մեր հայրենակիցների հետ: Ուղեցույցը կազմել է տիկին Լուսիա Մանուկյան Դերեբյանը:

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մի երգի համճարը

Հուզմունքից, կրծքիս լնցում այս երգը. թվում է, կարող էր գեղ միայն ազատում, բնդ որում, սեր արվեստում փորձված եւ կյանքի մեծ ճանաչողություն ունեցող ազամարդը: Որքան մեծ է զարմանքը, երբ պարզվում է, որ «Բեսամե մուչո» բնդամենը 15-ամյա աղջնակի ստեղծագործություն է: «Մի երեկո նստած էի դաշնամուրի առջեւ եւ հենց այնպես խաղում էի մեղեդիներ հետ, պատմում է երգի հեղինակը Կոնսուելո Վելասկեզը, ցանկանալով երաժշտության միջոցով հոգում ալիքվող սրտառուչ զգացմունքը: Այդ ժամանակ ես դեռ նույնիսկ չգիտեի: «Բեսամե մուչո» դուրս լույս այնպես, ինչպես դեռահասի բանաստեղծություններ են լցվում օրագրի էջերում: Երբեք չէի պատկերացնի, որ պատանեկան իմ այս ֆանտազիան կդառնա նշանավոր եւ կտարածվի ողջ աշխարհում: Երգը հնչել է 40-ական թվականների հոլիվուդյան մի ֆիլմում, իսկ 41-ին ճանաչվել է հաջորդ ամերիկյան առաջին հիթ-պարադներից մեկում: «Բեսամե մուչո» հնչել է օպերային բեմից՝ Պլասիդո Դոմինգոյի կատարմամբ, ճանաչական կարեւ արտահայտում, այն երգել են «Բիթլզը», Էլվիս Փրեսլին, Էլլա Ֆիցջերալդը, Լուի Արմսթրոնգը: Կոնսուելո Վելասկեզը միայն այս երգի շնորհիվ կարողացել է իր բարեկեցիկ կյանքն ապահովել ողջ 50 տարի, եւ այժմ:

Ն.Դ.

ՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Կեղծած գլուխգործոցները արժեն միլիոններ

Գեղարվեստական կեղծումների եւ կեղծարարությունների պատմությունը դարերով է հաշվվում: Պետրոնիուսը հիշատակում է, թե ինչպես Հին Հռոմում մի ծեռներեց արհեստավոր կազմակերպում էր կորնթական գավաթների արտադրումը: Ներոնն իր ժամանակին ծեծել էր բերել հույն խնդրակագործ Քլամիդոսի բրոնզե մի արձանիկ, որը, պարզվեց, Հռոմում կատարված պատճեն է: Հավաքածու կազմելու սովորության տարածման հետ նման պատմությունները բազմանում ու տարածվում էին մանրամասնություններով: Այսպես, օրինակ, Ալֆոնսո Արագոնացու հավաքածուում կար նեապոլյան գեղանկարիչ Կոլանտոնիոյի վրձնած կոմս Բորգոնյիի դիմանկարը, որի պատճենումը կոլեկցիոներ բազավորը հանձնարարեց հոլանդացի մի նկարչի: Վերջինս կատարեց երկու պատճեն եւ վերադարձրեց բազավորին՝ պահելով բնօրինակը: Ներկայումս պատճենները գտնվում են եվրոպական երկու տարբեր թանգարաններում: Երկարամյա մարտերից հետո փորձագետներն ստիպված եղան ընդունել, որ դրանք բնօրինակներ են, առավել եւս, որ Կոլանտոնիոյի աշխատանքը, որ հոլանդացի նկարիչը թողել էր իր մոտ, անվերադարձ կորել է:

Մեր ժամանակների ամենամեծ կեղծարարը հունգարացի էլմիր դ'Օրին էր, որ հեղինակել էր Պիկասոյի եւ Շագալի «ստեղծագործությունները», որոնց իսկությունը, պատահել է, հաստատել են հենց իրենք հեղինակները:

Կեղծարարության հետ կապված բուռն սկանդալներից մեկը պատահեց 1985 թ., երբ Ֆիլիպինների առաջին լեդի Իմելդա Մարկոսը պատվիրեց ֆրանսիական իմպրեսիոնիստների իր մոտ եղած կտավներից պատճենել 10 օրինակ: Նա մտադիր էր բնօրինակները տանել արտասահման՝ հայրենիքում թողնելով կեղծածները: Այս միջադեպը իտալական «Այեմոս» ամսագրին պատմել էր ծեռնարկատերը՝ Ջիո Սալեզանոն, որ իտալացի արվեստագետ Դանիել Դոնդեի հետ վճռել էր իրականացնել կերպարվեստի գլուխգործոցների կեղծումը: Երկուսն էլ հաջողեցին՝ հաստատելով այդ ուղղությունը ներկայիս արվեստի բիզնեսում:

Այսօր կեղծած գլուխգործոցները, հիրավի, միլիոններ արժեն: Ֆիաս կոնցեռնի նախագահն իր հավաքածուում ունի 14 այդպիսի կտավներ, որոնցից 12-ը Ռենուարի վրձնին են պատկանում: Ամերիկացի հանրահայտ երգիչ Ֆրենկ Սինատրան ծեծել էր բերել Մոդիլիանիի 12 «կտավ»: Ռիչարդ Նիքսոնն իր աշխատասենյակը զարդարել էր Վան Գոգի 8 «գործերով», Սոֆի Լորենի ժնեւյան տանը կան Սեզանի եւ մեկ նման «կտավներ»: Աշխարհի ամենահարուստ մարդը Բրունեյի սուլթանը, պատվիրել է առավելապես ֆլամանդական դպրոցի 70 կեղծած ստեղծագործություն: Ջիո Սալեզանոյի եւ Դանիել Դոնդեի հիմնած Իմաջինարե թանգարանի համար աշխարհով մեկ երփնագրային երկերի վերարտադրությամբ են զբաղված այդ գործի խան վարպետներ: Թանգարանի տերերը հավաստում են, որ դրանք սովորական կեղծումներ չեն, այլ բարձր դասի հեղինակային պատճեններ, որոնք ունեն կեղծարարության մասին պաշտոնական սերտիֆիկատ: Այդ վարպետներից յուրաքանչյուրը մասնագիտացել է անցյալի մեծագույն նկարիչներից մեկ-երկուսի ստեղծագործության վրա: Բացի այդ, Իմաջինարե թանգարանում բարձրորակ կեղծումների արտադրության համար հատուկ պատրաստվում են կտավներ՝ միայն հին ծեփով եւ ներկեր՝ միայն ծեռով պատրաստված՝ ժամանակի բաղադրատոմսերի համաձայն: Նույնիսկ շրջանակներն պատվիրվում են այնտեղ, որտեղ ապրել են գլուխգործոցների հեղինակները: Վելասկեզի «կտավների» համար՝ Տոլեդոյում, Միրոյի համար՝ Իբիսում: Ի դեպ, Իբիսում է բնակվում այսօրվա «աստղ» կեղծարար Մարսելինո Ֆյեռոն: Նա մասնագիտանում է ֆլամանդական դպրոցի նկարիչների ստեղծագործության վրա: Շուտով նրա աշխատանքները կցուցադրվեն Իսպանիայում, Դանիել Դոնդեի նախաձեռնությամբ կազմակերպվող ցուցահանդեսում:

Կեղծած կտավների մեծագույն հեղինակի՝ էլմիր դ'Օրիի ճակատագիրը նույնպես կապված է Իբիսի հետ, որտեղ նա բնակվում էր վեց տարի՝ շարունակ թաքնվելով ոստիկանությունից: Այն ժամանակներում գեղարվեստական երկերի լեգալ կեղծման մասին խոսք անգամ չէր կարող լինել: Այսօր դրանք վաճառվում են պատճենավորման մասին պաշտոնական սերտիֆիկատով՝ արվեստի բիզնեսի ոլորտ ներմուծելով հսկայական կապիտալներ: Ցուցահանդեսների կազմակերպիչները համոզված են, որ նմուշներն «ընդունակ են առաջացնել զգացմունքային նույն արձագանքը, ինչ բնօրինակները»: Այս տարվա մարտին Իմաջինարե թանգարանի հերթական ցուցահանդեսը նախատեսվում է Մադրիդի Պալլաս հյուրանոցում, որտեղ կներկայացվեն Գոյայի, Վելասկեզի, Էլ-Գրեկոյի «գլուխգործոցները»:

ԱՄՆ

Հայ արվեստագետը 26 լավագույնների թվում

The Armenian Mirror Spectator շաբաթաթերթից տեղեկանում ենք, որ ԱՄՆ-ի Մասաչուսեթս նահանգի 26 հայտնի նկարիչների գործերը ցուցադրվում են այժմ Միլտոնի Արվեստի թանգարանում մարտի 6-ին հանդիսավորապես բացված պորտրետների ամերիկյան ցուցահանդեսում: Այն գործելու է մինչեւ ապրիլի 17-ը:

Թանգարանի տնօրեն Բեթ Նեվիլի խոսքերով ցուցահանդեսին «մասնակցելու իրավունքի արժանացել են այնպիսի նկարիչներ, որոնք աչքի են ընկել տեսողական արվեստի բնագավառում եւ որոնք տարիների ընթացքում պահպանել են արվեստի բարձրորակ գործեր արտադրելու ավանդույթը»:

Մեզ՝ հայերիս համար ուրախալի եւ պատվաբեր է արձանագրել, որ ընտրված արվեստագետների թվում է նաեւ հայազգի նկարիչ Բրայան Դավաղյանը, որին բերքը ներկայացրել է որպես «նահանգի Վուստրյան շրջանի ճանաչված նկարիչ»: Տպագրված կտավից («Աննայի վարդերը») անվարան կարելի է եզրակացնել, որ նկարիչը նուրբ ճաշակի տեր, պարզ բայց խոսուն ոճի յուրօրինակ արվեստագետ է:

Նշենք, որ Միլտոնի Արվեստի թանգարանը հայտնի է իր 19-20-րդ դարերի եվրոպական եւ Ամերիկայի փորագրանկարներով, բրոնզե խանդակներով ինչպես նաեւ ասիական արվեստի մեծ տակառ գործող ցուցանմուշներով:

Հ. Օ.

ԵՐԵՎԱՆ

Հնաբնակ երեւանցիներ

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՄԱՐՏ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայրաքաղաքում ծնված 50 եւ ավելի բարձր տարիք ունեցող մտավորականության ներկայացուցիչների է համախմբում «Հնաբնակ երեւանցիների ասոցիացիան»: «Արհեստական նոր կառուցված Երեւանը կորցրել է իր նախկին դեմքը: Այսօր մենք փորձում ենք վերականգնել այն, ինչ վերադարձնել հին Երեւանի բազմագույն բարքերն ու ավանդույթները», ասաց ասոցիացիայի նախագահ Կարեն Բաբայանը: Այդ նպատակով ասոցիացիան կազմակերպել է բազմաթիվ միջոցառումներ՝ թեյի շաբաթ, զանազան ցուցահանդեսներ եւ այլն: Նմանատիպ միջոցառումներից մեկն է լինելու նաեւ թթենիների ծառատունկը Երեւանի Էրեբունի պողոտայում: Սակայն, ինչպես հայտնեց նախագահը, ասոցիացիան, որ ահա երեք տարի է ինչ գոյություն ունի, դեռեւս չունի իր փոքրիկ տարածքը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՇԱԽՄԱՏ

Երեւանը Օլիմպիադա 96-ի հավակնորդ

ԱՄՆ-Հայաստան մրցախաղը Լոս Անջելեսում

ԳԱԳԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Շախմատի միջազգային ֆեդերացիան ազգային ֆեդերացիաներին ուղղած շրջաբերականում որպես 1996 թ. շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայի անցկացման հիմնական հավակնորդ նշել է Հայաստանը:

Հիշեցնենք, որ բրազիլական Քուրիտիբա քաղաքում անցկացված ՖԻԴԵ-ի կոնգրեսում Օլիմպիադա-96-ի անցկացման գլխավոր թեկնածուներ ճանաչվեցին Հայաստանը եւ Քաթարը: Կոնգրեսը որոշեց վերջնական ընտրությունն անցկացնել 1994-ի սեպտեմբերին, Հունաստանի Սալոնիկ քաղաքում հերթական օլիմպիադային զուգահեռ անցկացվելիք կոնգրեսում, մինչ որը, ինչպես նշված է որոշման մեջ, «ավելի կպարզվի աշխարհում տիրող քաղաքական իրավիճակը եւ կարող են ստացվել այլ առաջարկներ եւս»: Ինչպես հեռախոսազրույցի ժամանակ հայտնեցին Աթենքից՝ ՖԻԴԵ-ի պաշտոնական նստավայրից, առ այսօր Քաթարը չի երաշխավորել, որ արաբական այդ երկիրը մուտք գործելու թույլտվություն կստանան ՖԻԴԵ-ի անդամ բոլոր պետությունների, մասնավորապես Իսրայելի հավաքականի անդամները: Ճիշտ է, մինչեւ Սալոնիկի կոնգրեսը դեռ ամիս ժամանակ կա, եւ միանգամայն հնարավոր է, որ եւ Քաթարը, եւ անգամ այլ երկրներ հավակնություններ ներկայացնեն Օլիմպիադա-96-ի հանդեպ, բայց Հայաստանի հնարավորությունները մեծանում են:

Իր պաշտոնական շրջաբերականում ՖԻԴԵ-ն շնորհակալություն է հայտնել Հայաստանի Հանրապետության իշխանություններին եւ շախմատային ֆեդերացիային շախմատի տարածմանն ուղղված իրենց եռանդուն ջանքերի համար եւ մեր երկրին առաջարկվել է հաստատել Օլիմպիադա-96-ը Երեւանում անցկացնելու հրավերը:

Այս խնդրի քննարկման առիթով Հայաստանի պետնախարար Արմեն Ղազարյանն ընդունեց Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիայի նախագահ Վանիկ Զաքարյանին: Պետնախարարը կրկին հավաստիացրեց, որ Հայաստանի իշխանությունները վճռականորեն հավանություն են տալիս 1996 թ. շախմատի համաշխարհային օլիմպիադան Երեւանում անցկացնելու գաղափարին եւ պատրաստ են գործնական աջակցություն ցույց տալ: ՖԻԴԵ-ի պրեզիդենտին կուղարկվի համապատասխան ուղերձ, իսկ մեր շախմատային ֆեդերացիան իշխանությունների աջակցությամբ համապատասխան քաղաքական աշխատանք պետք է ծավալի միջազգային ֆեդերացիայի շրջանակներում:

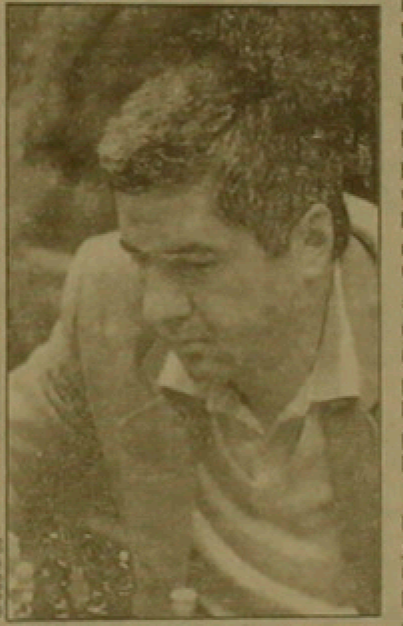

Հայաստանի հավաքականի առաջատար Ռաֆայել Վահանյանը:

Հանդիպման ընթացքում վերջնականապես ճշգրտվեցին նաեւ ԱՄՆ-ի եւ Հայաստանի հավաքականների մրցախաղի հետ կապված խնդիրները: Ամերիկյան կողմի նախաձեռնությամբ անցկացվելիք աշխարհի չեմպիոն ԱՄՆ-ի եւ երկրագնդում ուժեղագույններից մեկը ճանաչված Հայաստանի հավաքականների այս մենամարտը մամուլում արդեն «դարի մրցախաղ» են անվանել: Այժմ հաստատվեց, որ մրցախաղը կկայանա մայիսի 23-27-ը Լոս Անջելեսում եւ անկասկած մի իսկական մարզական տոն կդառնա, մասնավորապես կալիֆոռնիաբնակ մեր հայրենակիցների համար: Պայքարը կընթանա 5 խաղատախտակների վրա, 4 մրցափուլով: Հայաստանը կներկայացնի գրոսմայստերական հիանալի հնգյակը՝ Ռաֆայել Վահանյան, Վլադիմիր Հակոբյան, Սմբատ Լպուտյան, Արտաշես Մինասյան, Աշոտ Անաստասյան: Աշխարհի չեմպիոնների կազմում պատրաստվում են հանդես գալ Գատա Կամսկին, Բորիս Գուլկոն, Յուրի Յերմոլինսկին, Գրիգորի Կայդանովը, Ջոել Բենջամինը: Ինչպես տեսնում եք, որոշ վերապահումով կարելի է ասել, որ մեր շախմատիստները հանդիպելու են ոչ միայն ԱՄՆ-, այլեւ նախկին ԽՍՀՄ հավաքականի հետ:

Նախատեսվում է, որ Լոս Անջելեսի մրցախաղի ավարտից հետո Հայաստանի հավաքականը Արգենտինայի շախմատային ֆեդերացիայի հրավերով մեկնելու է Բուենոս Այրես՝ շախմատային հրաշալի ավանդույթներով հայտնի հարավամերիկյան երկրի հավաքականի հետ եւս մրցելու համար:

Օլիմպիադա-96-ը Երեւանում անցկացնելու հավանականությունը եւ ամերիկյան աշխարհամասում մեր հավաքականի մենամարտերը հայկական շախմատի մեծ հեղինակության պերճախոս արտացոլումն են:

ԼՐԼՇԱՄԲՐ

Քլինթոնի մարզական խորհրդատուն

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐԶԱՅԱՆ, Սեփ. թղթ. Կալանա Ֆրանսիս

Ֆլորանս Ջոյները, նույն ինքը Գրիֆիթս Ջոյները, որ սեուլյան օլիմպիադայում դարձավ հերոսներից մեկը, եւ հիմա էլ համարվում է աշխարհի ամենաարագավազ կինը, Լիլեհամերում ԱՄՆ-ի պատվիրակության կազմում իր Sony մակնիշի տեսախցիկով նկարահանումներ էր անում ամբողջ օլիմպիական խաղերի ընթացքում: Ինչպես նախկինում ԱՄՆ-ի նախագահ Բուշն ուներ մարզական խորհրդատու, որը հանրահայտ կինոդերասան Առնոլդ Շվարցնեգերն էր, ներկայումս նախագահի

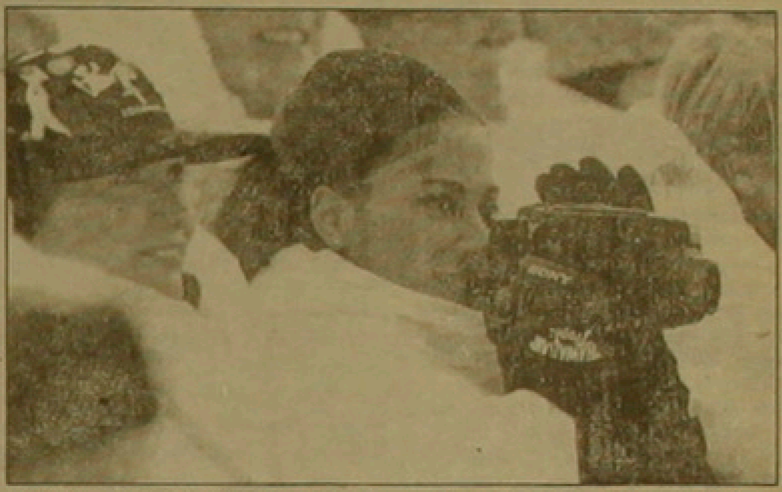

Տիկին Քլինթոնը եւ Ֆլորանս Ջոյները

Բիլ Քլինթոնի խորհրդատուն այդ բնագավառում Ֆլորանս Ջոյներն է: Լիլեհամերում Ջոյների հետ օլիմպիական խաղերի հաճելի հյուրերից էր նաեւ նախագահ Բիլ Քլինթոնի կինը՝ Հիլարի Քլինթոնը: ■

CHAMPIONS LEAGUE

«Մոնակո» հաղթում է նաեւ Թուրքիայում

Եվրոպայի ֆուտբոլի «Չեմպիոնների լիգայի» երկրորդ շրջանի հանդիպումները: Առաջին խմբում ընդգրկված «Մոնակոն» հանդես եկավ Թուրքիայում, որտեղ նույնպես առավելության հասավ «Գալաթասարայի» նկատմամբ, այս անգամ 2-0 հաշվով: Հիշեցնենք, որ առաջին խաղում «Մոնակոն» հաղթել էր 3-0 հաշվով: Թուրքական թիմը, որի շուրջը մեծ աղմուկ է բարձրացել այն բանից հետո, երբ հաղթել է Անգլիայի չեմպիոն «Մանչեսթեր Յունայթեդին», «Չեմպիոնների լիգայի» մրցաշարում անցկացրած 4 հանդիպումներում ոչ մի գնդակ չի խփել, փոխարենը վերջին երկու խաղում սեփական դարպասն ընդունելով 5 գնդակ: Հաջողության հասավ նաեւ «Բարսելոնը», որը սեփական հարկի տակ 5-1 խոշոր հաշվով հաղթեց

Մոսկվայի «Սպարտակին»: Այս խաղում առաջինը հաջողության էին հասել ռուսաստանցի ֆուտբոլիստները: Երրորդ րոպեին հաշիվը բացել էր Կարպինը: Ինչպես եւ Մոսկվայում, «Բարսելոնից» գոլի հեղինակ դարձավ բուլղարացի Ստոյչկովը, որը 34-րդ րոպեին հավասարեցրեց հաշիվը: Այս խաղում երկու անգամ աչքի ընկավ փորձառու Կումանը: Կրկին պաշտպանից առանց գոլի չմնաց բրազիլացի Ռոմարիոն, որն իրացրեց 11 մետրանոց հարվածը:

1-ին խումբ

«Գալաթասարայ»	«Բարսելոն»	0-0
«Մոնակո»	«Սպարտակ»	4-1
«Սպարտակ»	«Գալաթասար.»	0-0
«Բարսելոն»	«Մոնակո»	2-0
«Մոնակո»	«Գալաթասարայ»	3-0
«Սպարտակ»	«Բարսելոն»	2-2
«Գալաթասարայ»	«Մոնակո»	0-2
«Բարսելոն»	«Սպարտակ»	5-1

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1 Մոնակո	6	4	3	0	1	9-3
2 Բարսելոն	6	4	2	2	0	9-3
3 Սպարտակ	2	4	0	2	2	4-11
4. Գալաթասար.	2	4	0	2	2	0-5

Ի տարբերություն առաջին խմբի, երկրորդում պայքարը հերթական տուրից հետո ծայր աստիճան սրվեց: Առաջատար Իտալիայի «Միլանը» պահպանեց իր դիրքերը, Բրեմենում ոչ-ոքի խաղալով (1-1) Գերմանիայի չեմպիոն «Վերդերի» հետ: Իսկ ահա Պորտուգալիայի «Պորտոն» սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով, հաղթելով Բելգիայի «Անդերլեխտին», վաստակեց 4 միավոր եւ դուրս եկավ 2-րդ տեղ:

2-րդ խումբ

«Պորտո»	«Վերդեր»	3-2
«Անդերլեխտ»	«Միլան»	0-0
«Միլան»	«Պորտո»	3-0
«Վերդեր»	«Անդերլեխտ»	5-3
«Միլան»	«Վերդեր»	2-1
«Անդերլեխտ»	«Պորտո»	1-0
«Վերդեր»	«Միլան»	1-1
«Պորտո»	«Անդերլեխտ»	2-0

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Միլան	6	4	2	2	0	6-2
2. Պորտո	4	4	2	0	2	5-6
3. Վերդեր	3	4	1	1	2	9-9
4. Անդերլեխտ	3	4	1	1	2	4-7

Ահա «Չեմպիոնների լիգայի» մնացած հանդիպումների խաղացանկը

30 մարտ

«Սպարտակ» «Մոնակո»
«Բարսելոն» «Գալաթասարայ»
«Վերդեր» «Պորտո»
«Միլան» «Անդերլեխտ»

13 ապրիլ

«Մոնակո» «Բարսելոն»
«Գալաթասարայ» «Սպարտակ»
«Անդերլեխտ» «Վերդեր»
«Պորտո» «Միլան»

Կիսաեզրափակիչ հանդիպումները տեղի են ունենալու ապրիլի 27-ին եւ առաջին խմբի հաղթողը մրցելու է երկրորդ խմբի երկրորդ տեղը գրաված թիմի հետ, երկրորդ խմբի հաղթողն առաջին խմբի երկրորդ մրցանակակրի հետ: Եզրափակիչը կայանալու է մայիսի 18-ին: ■

ՖՈՒՏԲՈԼ

Հուշամրցաշարն ավարտվեց

Արմավիրում ավարտվեց զոհված ազատամարտիկների հիշատակին նվիրված ֆուտբոլի մրցաշարը, որին մասնակցեցին հանրապետության 8 թիմեր: Առաջին մրցանակը բաժին հասավ ՀՄԸՄ-ին, որը եզրափակիչում 5-0 հաշվով առավելության հասավ Արարատի «Ցեմենտի» նկատմամբ: ՀՄԸՄ-ին մրցաշարում անցկացրած բոլոր չորս հանդիպումներում էլ վստահ հաղթանակներ տարավ: Եթե հաշվի առնենք, որ Մոսկվայում անցկացված ուսումնամարզական հավաքի ժամանակ տեղի ունեցած ստուգողական խաղերում էլ մեր չորս լավագույն թիմերից մեկն իրեն վատ չդրսեւորեց, ապա կարելի է ենթադրել, որ ՀՄԸՄ-ը կազմում պատրաստ է ներկայանում Հայաստանի երրորդ առաջնությանը: Երրորդ տեղի համար մրցեցին ՀՄՄ ՖԻՄԱ-ն եւ «Երազանքը»: 2-1 հաշվով հաղթեցին ուսանող ֆուտբոլիստները: Ըստ հերթականության հաջորդ տեղերը գրավեցին Աբովյանի «Կոտայքը», Էջմիածնի «Զվարթնոցը», Երեւանի «Կանաչը»: Աղյուսակը եզրափակեց ԲԿՄԱ-ն: Առջեւում հանրապետության գավաթի խաղարկությունն է, որը մեկնարկելու է մարտի 23-ին:

Մրցաշարի լավագույն դարպասապահ ճանաչվեց Արա Աբրահամյանը (ՀՄՄ ՖԻՄԱ), լավագույն պաշտպան Սարգիս Հովսեփյանը (ՀՄԸՄ), կիսապաշտպան Էրիկ Խաչատրյանը («Ցեմենտ»), հարձակվող Արթուր Ղահրամանյանը («Երազանք»): Աչքի ընկած վերոհիշյալ ֆուտբոլիստները պարգեւատրվեցին հատուկ մրցանակներով: ■

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Հավաքականը նախապատրաստվում է Բելառուսում

Ապրիլի 6-10-ը Հռոմում անցկացվելու է ազատ ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնությունը: Հայաստանի հավաքականն այս օրերին այդ պատասխանատու ստուգատեսին նախապատրաստվում է Մինսկի «Ստայկի» մարզական բազայում: Մինչ այդ, մեր ըմբիշները մասնակցեցին օլիմպիական խաղերի եռակի չեմպիոն Ալեքսանդր Մեդվեդի հիշատակին նվիրված ավանդական մրցաշարին: Գերազանց հանդես եկավ աշխարհի երիտասարդների անցյալ տարվա չեմպիոն, ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտի 20-ամյա ուսանող, 45 կգ քաշային Արմեն Մկրտչյանը, որը գրավեց առաջին տեղը: Երրորդ մրցանակի արժանացավ 23-ամյա Նորայր Գեւորգյանը (52 կգ. Արտաշատի շրջան): Հայաստանի հավաքականը սեպտեմբերին մասնակցելու է նաեւ Ստամբուլում կայանալիք աշխարհի առաջնությանը: ■

ԽԱՌԱՆԿԱՐ

Բենհակկերը պաշտոնազրկվե՞ց

Հոլանդացի հանրահայտ մարզիչ Բենհակկերը, որը նոյեմբերի 21-ից ղեկավարում էր աշխարհի առաջնության եզ. փուլի ուղեգիր ձեռք բերած Սաուդյան Արաբիայի հավաքականը, պաշտոնազրկվեց: Ըստ իշխան Ֆայսալ Իբն Ֆահդի, որը Սաուդյան Արաբիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահն է, իբր Բենհակկերի մարզումային ոճը չի համապատասխանում սաուդյան ֆուտբոլիստներին: Արդեն պայմանավորվածություն կա մի նոր մարզչի հետ, որի անունը դեռ գաղտնի է պահվում:

Ռուսաստանի մաֆիոզներն ԱՄՆ-ում

Ըստ գերմանական Bild Zaitung օրաթերթի, Նյու Յորքի «Այլենդերս» հոկեյի թիմի խաղացող, նախկին ԽՍՀՄ հավաքականի Կասպարայտիսը հայտնեց, որ ամեն մի հոկեյիստ, որը գալիս էր ԽՍՀՄ-ից, պետք է 10 հազար դոլար «նվիրեր» ռուսական մաֆիոզներին, իրեն «պաշտպանելու» համար: Ժիտնիկը, որը հանդես է գալիս Լոս Անջելեսի «Կինգս» թիմում, չէր ցանկացել այս «նվերը» տալ եւ մաֆիոզները փորձել էին պայթեցնել նրա մեքենան: «Ռուսաստանի մաֆիան հաստատվել է ԱՄՆ-ում», հայտարարում է Bild Zaitung-ը:

1-ինը Ռումինիայում

Ռումինիայի ամենահայտնի թիմը՝ Բուխարեստի «Ռապիդը» գնվեց մասնավոր ֆիրմայի կողմից, որը կոչվում է «Անա էլեկտրոնիկ»: Սա առաջին դեպքն է Ռումինիայում, որ ֆուտբոլի թիմն անցնում է մասնավոր սեփականատերերի ձեռքը:

Գ. Ա. ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՕՐԱԿԱՐԳ

ՀԱՐՑԱԽՈՒՅՑ

Տեր-Պետրոսյանը դարձյալ առջեւում է

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐԿ: Երբ մոտ ժամանակներս կազմակերպվեն նախագահական ընտրություններ, ապա երեւանցիների 15,7 տոկոսը կարող է կրկին ձայն տալ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի օգտին: Սրանք են մարտի առաջին տասնօրյակում Ազգային ինստիտուտում միավորման հանրային կարծիքի ուսումնասիրության կենտրոնի անցկացրած հարցման արդյունքները: 1991 թվականին, երբ անցկացվեցին նախագահական ընտրություններ, Տեր-Պետրոսյանի օգտին քվեարկել էր Հայաստանի ընտրողների ավելի քան 80 տոկոսը: Հարցման մոտ 600 մասնակիցների մեկ հինգերորդից ավելին հայտարարել է, թե չի քվեարկի թեկնածուներից ոչ մեկի օգտին: 13,2 տոկոսը նախապատվությունը տվել է ԱԻՄ-ի ղեկավար Պարույր Հայրիկյանին: Նշված մյուս թեկնածուների ցուցանիշը անհամեմատ ցածր է: Հարցման արդյունքների համաձայն, որոնք հրապարակվել են Երեւանի «Ազատություն» թերթում, խորհրդարանային ընտրություններում Հայոց համազգային շարժում կառավարող կուսակցության օգտին պատրաստ է քվեարկել երեւանցիների մոտ 9 տոկոսը: Առավել մեծ հնարավորություններ ունեն ՀՅԴ-ն (20,8 տոկոս) եւ ԱԻՄ-ը (11,5 տոկոս): Կոմունիստական կուսակցության օգտին արտահայտվել է հարցման մասնակիցների 8 տոկոսից քիչ ավելին:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ն. Աբասով. «Մեղադրանքները հիմնազուրկ են»

ԲԱՔՈՒ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՄԱ-ՊՐԵՍ-ՍՆԱՐԿ: Ադրբեջանի ռազմագերիների, պատանդների եւ անհետ կորածների գործերի պետհանձնաժողովի նախագահ, ազգային անվտանգության փոխնախարար Նամիկ Աբասովը Խաբար-սերվիսի թղթակցին հայտարարեց. «Հայ գերիների ու պատանդների հանդեպ անմարդկային վերաբերմունքի առնչությամբ միջազգային իրավապաշտպան եւ խաղաղարար կազմակերպություններին Լեռնային Ղարաբաղի Գերագույն խորհրդի մամուլի ծառայության դիմումի մեջ նշվող մեղադրանքները հիմնազուրկ են»: Նամիկ Աբասովը գտնում է, որ այդ կոչը Ադրբեջանի համանման դիմումի ուշացած արձագանքն է, որը կազմվել էր փետրվարին Հայաստանում ադրբեջանցի 8 ռազմագերիների գտնվելու վայրի մասին միջազգային կոմիտեին, բայց մինչեւ օրս չի կատարել իր խոստումը: Դա հանգեցնում է այն մտքին, թե նրանց ոչ թե գնդակահարել են, այլ սպանել այլ եղանակով: «Կարծում եմ, նրանք զոհվել են կամ խոշտանգումների հետեւանքով եւ կամ դարձել արգելված բժշկական փորձերի զոհեր, կամ էլ նրանց օրգանները օգտագործվել են վերապատվաստման համար: Մարտի 10-ի դրությամբ Հայաստանում եղել են 3687 ռազմագերի ու պատանդ ադրբեջանցիներ (այդ թվում 364 կին, 91 երեխա, 257 ծերունի): Նրանց օգտագործում են ծանր աշխատանքներում, վնասակար արտադրություններում, երկրաշարժից ավերված Սպիտակի, Գյումրի քաղաքների ավերակույտերի մաքրման աշխատանքներում»: Աբասովն ընդգծեց նաեւ, թե իր երկրում հայ պատանդներ չկան, պետական գծի ծառայում գտնվում են բազմաթիվ ռազմագերիներ (90 տոկոսը Հայաստանի քաղաքացիներ են), ինչպես նաեւ կրոնափոխներ:

Ինչպես նշեց Աբասովը, Հայաստանի ղեկավարությունը պատասխանել է նրանց դիմակներ [illegible] Բաքվում Կարմիր խաչի [illegible]:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Ինձանից մի վախեցեք», ասում է Վլադիմիր Ժիրինովսկին

Ավարտելով իր քաղաքական այցը Ռուսաստան, մարտի 15-ին ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Ռիչարդ Նիքսոնը հանդիպում է ունեցել Վլադիմիր Ժիրինովսկու հետ, որը նախագահ Ռուսաստանում առաջավոր մտավոր քաղաքական խմբակների մասին, եւ խորհուրդ տվել Ամերիկային չափից ավելի չօժանդակել «արմատական ժողովրդավարներին», հաղորդում է Ասոշիեյթեդ փրեսը: Նիքսոնի հետ հանդիպումից հետո, նա լրագրողներին հայտնել է, թե Քլինթոնին կոչ է անում իրենից չվախենալ: «Պատճառ չկա իմ կուսակցությունից վախենալու, ասել է նա, մենք ֆաշիստներ չենք, հակասեմիտական կուսակցություն չենք: Մենք պարզապես ազատության կողմնակից ենք եւ միշտ պատրաստ ենք համաշխարհային ճանաչման»: Նա Նիքսոնին համոզել է, թե իր լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունը պաշտպանում է ժողովրդավարությունը եւ տնտեսական բարեփոխումների ծրագիրը: Բայց, ըստ Նիքսոնի օգնական Դիմիտրի Սայմսի, նա նշել է, որ Ռուսաստանին սպառնում են մահմեդականություն ու ոչ ռուսական էթնիկական խմբավորումները: «Թուրքերը շատ մեծ իշխանություն ունեն Գերմանիայում, արաբները Ֆրանսիայում, իսկ սեւամորթները շուտով իրենց ձեռքը կվերցնեն ԱՄՆ-ի սպիտակ քաղաքները: Դա անխուսափելիորեն կհանգեցնի սպիտակամորթներին: Նման դեպք էլ մեզ մոտ է կատարվում», նշել է նա, ըստ Սայմսի: ■

ՃՇՏՈՒՄ

Մեր երեկվա համարում «Նշանակումներ, անվանումներ» վերտառության տակ «ըստ շրջող լուրերի» տրված տեղեկությունների շարքում խմբագրության մեղքով տեղ էր գտել նաեւ մի սխալ տեղեկություն, ըստ որի ՀՀ պետնախարար Վազգեն Սարգսյանի իբր այս շաբաթ պաշտոնավորվում է «մի նշանավոր մարդու նախկին կնոջ հետ»: Պարզվեց, որ այն բացարձակապես չի համապատասխանում իրականությանը: Ցավում ենք այդ սխալի համար առաջին հերթին պետնախարարի եւ ընթերցողների առջեւ:

Անցյալ շաբաթ օրը, մարտի 12-ի մեր համարում «Տեր-Պետրոսյանը բացահայտ խմբագիրներին» վերնագրով լուրի մեջ, որ մեզ էր տրամադրել ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունը, արձանագրիչների մեղքով սպրդել էր բնագրային երկու սխալ, որ խառնաշփոթ էր առաջացրել թերթերի եւ դրանց խմբագիրների անունների մեջ: Այսպես, «Հայք» թերթի խմբագիրը գործել էր Հենրիկ Աբրահամյանը, որ իրականում «Հայաստան» օրաթերթի խմբագիրն է («Հայքի» խմբագիրն Արմեն Պողոսյանն է), իսկ «Հայակ Հայաստանի» թերթի եւ նրա խմբագրի Եղիա Նաջարյանի անունները ընդհանրապես դուրս էին մնացել: Սխալը, որքան էլ տեխնիկական, այս նոսրանալով կարող է այլ մեկնաբանությունների տեղիք տալ եւ արդեն տվել է, թեեւ խմբագրությունը որեւէ դիտավորություն չի ունեցել: Այնուամենայնիվ, կատարվածի համար հայցում ենք վերոհիշյալ անձանց եւ ընթերցողների ներողամտությունը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է ՌԱՖ-ի [illegible]
[illegible]
Տեղեկությունների համար զանգահարել 64-15-55 հեռախոսով

[illegible]

Խորհրդակցություն մամուլի ներկայացուցիչների հետ

Երեկ պաշտպանության նախարարությունում խորհրդակցական հանդիպում տեղի ունեցավ Հայաստանի մամուլի եւ զանգվածային լրատվության մյուս միջոցների ներկայացուցիչների հետ, մամուլի մասին օրենքի հարցման, պետական գաղտնիք նկատվող տեղեկությունների հրապարակման եւ մամուլի ներկայացուցիչներին հետաքրքրող հարցերի մասին: Խորհրդակցությունն ընդունեց բացեց եւ վարեց ՀՀ պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ Լեւոն Ավետիսյանը, որն անդրադարձավ տարբեր թերթերում պետական գաղտնիքների հրապարակման փաստին, «ազգի արժանապատվությունը» վիրավորող որոշ հոդվածների առկայության մասին, վերաբերմանը նշելով, թե գուցե թեկնածուն մեկ թերթի հավելված է արդյունաբերության կողմից կատարվել, այն էլ դրանցայլության համար, մինչդեռ ներկա խորհրդակցության նպատակն է մամուլի պատասխանատուների ուշադրությունը հրավիրել օրենքի խախտումների վրա:

Հատուկ ստեղծվել, որ Հայաստանում կա խոսքի լիակատար ազատություն, որից, սակայն, հաստատ ներկա պայմաններում, լրագրողներն ու խմբագիրները պետք է օգտվեն առանց [illegible] ավելի կարեւոր առանց պետական ու զինվորական գաղտնիքներ բացահայտելու: ՀՀ ԳԽ մամուլի եւ զանգվածային լրատվության միջոցների հանձնաժողովի նախագահ Մերուժան Տեր-Գուլանյանը նշեց, թե ԳԽ-ի ներկա նստաշրջանում օրակարգի վրա է գտնվում նաեւ համապատասխան օրենքում լրացումների հարցը: Այդ բնագավառում, նշեց նա, դեռեւս ներկայումս գործող օրենքը, ինչպես նաեւ պետգաղտնիքների մասին օրենքի նախագիծը: Օրինակներ տալով, հանձնաժողովի նախագահը խոսեց ոչ միայն մամուլում նկատվող օրինախախտումների, այլեւ պետական որոշ այրերի կողմից պետական գաղտնիքներ հրապարակելու փաստերի մասին:

Այնուհետեւ արտահայտվեցին մամուլի ներկայացուցիչները, պատասխանատուների ուշադրությունը հրավիրելով թերթերին ու լրագրողներին հետաքրքրող մի շարք հարցերի վրա: ▶

Եղանակը Հայաստանում

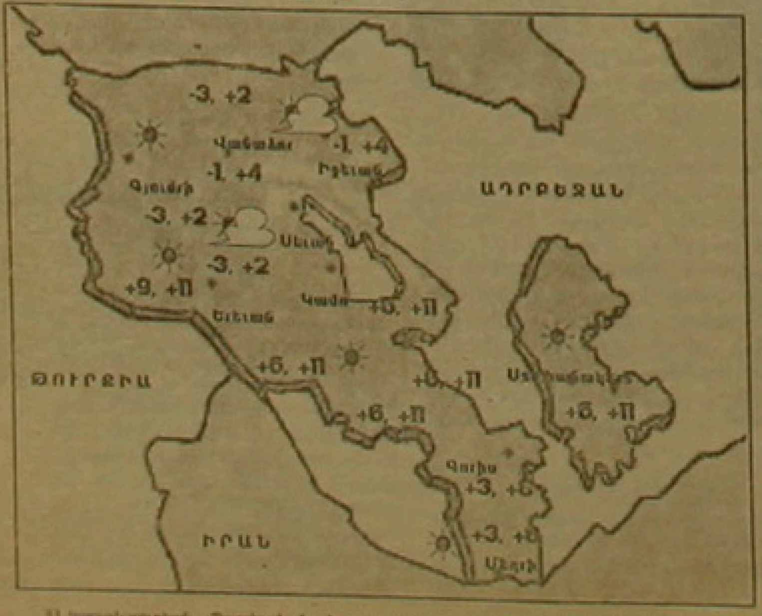

ՄԵՆՔ ԱՐԴԵՆ ՇԱՏ ԵՆՔ

Հայաստանի վաճառականների միության նախաձեռնությամբ ստեղծվող «ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ» կորպորացիային գործնականորեն մաս կազմած, այսինքն սեփականատեր դարձած անձանց քանակը արդեն եռանիշ թվով է արտահայտվում: Տեղեկացնելով այս մասին եւս մեկ անգամ ընդգծում ենք, որ հայրենիքում բարգավաճելու եւ նրա տնտեսական հզորության անկյունաքարերից մեկը լինելու շանս բոլորին է տրված: Կորպորացիայի բաժնետերերի քանակը սահմանափակված չէ, սակայն սահմանափակ է ժամանակը: Ընկերության դռները բաց են մինչեւ ս. թ. մարտի 31-ը:

Մանրամասնությունների տեղեկանալու համար կարող եք զանգահարել 58-05-03, 58-16-23 հեռախոսահամարներով կամ ավելի լավ է այցելեք միության գրասենյակ, հասցեն՝ Պուշկինի 14 (Լուսաշխի տուն), 2-րդ հարկ: Մեզ աշխատում ենք ամեն օր (բացի կիրակի օրերից) ժամը 10-17-ը:

ARMENIAN MERCHANTS UNION
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
СОЮЗ КУПЦОВ АРМЕНИИ

ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՐՊՈՐԱՑԻԱ

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան. Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1718 Ստորագրված է տպագրության 17. 03. 1994 Գինը՝ 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@